

2e Tussentijdse rapportage 2026

Inhoudsopgave

2e Tussentijdse rapportage 2026	1
Inhoudsopgave	3
Inleiding	5
Programma 1 - Ynwenner en Bestjoer	7
101.1 Doel: Versterken professionele, efficiënte en kwalitatieve dienstverlening	7
102.1 Doel: Versterken veiligheidsgevoel inwoners leefomgeving, zowel thuis als in de openbare ruimte	7
103.1 Doel: Versterken van de positie van de gemeente	11
Overzicht baten en lasten Programma 1: Ynwenner en Bestjoer	14
Programma 2 - Mienskip	15
201.1 Doel: Meer sociale verbondenheid en gemeenschapszin door de zelforganisatie en eigen verantwoordelijkheid van inwoners te faciliteren	15
202.1 Doel: Verbeteren toekomstbestendigheid maatschappelijke voorzieningen	18
203.1 Doel: Meer inspirerende fysieke schoolomgeving	18
204.1 Doel: Fuortsterkjen fan de eigen identiteit en talen	18
Overzicht baten en lasten 2026 Programma 2: Mienskip	20
Programma 3 - Soarch en Wolwêzen	22
301.1 Doel: Verbeteren integrale samenwerking Zorg en Onderwijs	22
302.1 Doel: Uitvoeren activiteiten en doorontwikkeling uitvoeringsagenda wonen met welzijn en zorg	23
303.1 Doel: Bevorderen van Gezondheid en Welzijn middels een gemeenschapsaanpak	23
304.1 Doel: Bevorderen Talentontwikkeling en het opzetten en faciliteren van netwerken (Onderwijs, Ondernemers, Overheid)	25
305.1 Doel: Bevorderen en door ontwikkelen Aanpak armoede	25
306.1 Doel: Verbeteren dienstverlening jongeren (in kwetsbare posities)	26
Overzicht baten en lasten 2026 van Programma 3: Soarch en Wolwêzen	27
Programma 4 - Wurk, Bedriuw en Rekreasje	30
401.1 Doel: Bereikbaarheid en ruimte voor bedrijven	30
402.1 Doel: Creëren en realiseren van de juiste randvoorwaarden voor detailhandelsbeleid	35
404.1 Doel: De aantrekkelijkheid en gastvrijheid van de gemeente om te recreëren en te verblijven verder vergroten	35
Overzicht baten en lasten Programma 4: Wurk, Bedriuw en Rekreasje	39
Programma 5 - Wenjen en Omjouwing	41
501.1 Doel: Het verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt en toekomstbestendig wonen	41
502.1 Doel: In 2050 is Noardeast-Fryslân een regio die volhoudbaar voorziet in haar behoefte qua energie, voedsel, producten en diensten	44
503.1 Doel: Het bereiken en in stand houden van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving van een goede omgevingskwaliteit	48
504.1 Doel: Meer toepassen van de uitgangspunten van de circulaire economie	57
505.1 Doel: De energiearmoede wordt zodanig verminderd dat in 2030 alle inwoners blijvend in hun energiebehoefte kunnen voorzien	59
Overzicht baten en lasten Programma 5: Wenjen en Omjouwing	60
Programma 6 - Iepenbiere Romte	62
601.1 Doel: Realiseren van een duurzame inrichting van de openbare ruimte	62
602.1 Doel: Het bevorderen van een verkeersveiliger leefomgeving met oog voor een (blijvend) goede bereikbaarheid	65

Overzicht baten en lasten Programma 6: Iepenbiere Romte	67
Algemiene dekkingsmiddels	69
Overzicht baten en lasten Algemiene dekkingsmiddels	69
Overhead.....	70
Overzicht baten en lasten Overhead	70
Heffing vennootschapsbelasting	71
Overzicht baten en lasten Heffing VPB	71
Onvoorzien	71
Overzicht baten en lasten Onvoorzien	71
Bijlage 1: Mutaties bedrijfsvoering	72
Totaaloverzicht financieel effect	74
Effecten voor de meerjarenraming	75
Majeure projecten	76
Centrale huisvesting.....	76
Campus Kollum	77
MFC Burdaard.....	79
Scholenpark Dokkum	80
Noordelijke stadsentree.....	82
Harddraverspark.....	84
Súd Ie	86
Mobiliteitsplan.....	89
Rondweg Wânswert	90

Inleiding

Inleiding

Op basis van de financiële verordening wordt u doormiddel van tussentijdse rapportages driemaal per jaar ingelicht over de voortgang van de programmadoelen en de financiële stand van zaken. Voor u ligt nu de tweede tussentijdse rapportage over 2026.

Wat staat er in deze rapportage

Per programma volgt een rapportage op de voortgang van de doelen, subdoelen en activiteiten uit de begroting 2026. Naast de doelen wordt er per programma een overzicht van de financiële afwijkingen gegeven. Afwijkingen groter dan € 100.000 worden toegelicht.

Rapportage op voortgang doelen

Daarna wordt ingegaan over de voortgang van de bestuurlijke activiteiten en de belangrijke terugkerende activiteiten, beleidswijzigingen en projecten in 2026. Door middel van stoplichten wordt de voortgang aangegeven, de betekenis van de icoontjes staan hieronder toegelicht.

De majeure projecten waar vanaf 2026 in het bijzonder op gerapporteerd gaat worden zijn:

- Centrale huisvesting
- Campus Kollum
- MFC Burdaard
- Scholenpark Dokkum
- Noordelijke stadsentree
- Harddraverspark
- Súd Ie
- Mobiliteitsplan
- Rondweg Wânswert

De rapportage over de majeure projecten worden separaat opgenomen in deze rapportage als laatste onderdeel van deze rapportage onder het kopje 'Majeure projecten'.

Leeswijzer afwijkingen

We rapporteren steeds op drie onderdelen, te weten Financiën, Inhoud en Planning. Per onderdeel kennen we kleur toe. De kleuren hebben de volgende betekenis:

Groen--> Alles ligt op schema;

Oranje--> Er dreigen afwijkingen;

Rood--> Er zijn afwijkingen.

Resultaat 2e rapportage

Het resultaat van de begrotingswijzigingen van de 2e rapportage 2026 bedraagt afgerond € - 3.878.000.

De begrotingsbijstellingen van de lasten zijn fors hoger dan de begrotingsbijstellingen van de baten.

In deze rapportage is onder andere verwerkt dat een aantal besparingen dit jaar niet zal worden gerealiseerd (afgerond € 926.000) en dat de extra parkeerbaten vanwege het invoeren van betaald parkeren buiten de bolwerken in Dokkum in 2026 niet zal worden gehaald (afgerond € 580.000 aan lagere baten).

Daarmee wordt voor 2026 het voorlopig begrotingsresultaat afgerond € - 1.022.000.

Per programma worden de meest relevant begrotingswijzigingen toegelicht.

Het college van burgemeester en wethouders.

Programma 1 - Ynwenner en Bestjoer

101.1 Doel: Versterken professionele, efficiënte en kwalitatieve dienstverlening

SMART-doelstelling

101.1-2: Kwaliteitsslag op Dienstverlening

Activiteit

101.1-2A: Invulling geven aan de aanbevelingen die volgen uit het programma dienstverlening

Het programma dienstverlening is in 2025 afgerond. De aanbevelingen zijn vastgesteld. We zijn gestart met de uitvoering.

Inhoud

Er is nu een duidelijke visie op dienstverlening en een aanpak waar de hele organisatie achter staat. In 2026 richten we ons op het vasthouden en verder ontwikkelen van deze aanpak binnen de organisatiebrede beweging **IEPEN**. De belangrijkste onderdelen – houding en gedrag, servicenormen, informatie op orde, meten van resultaten en borging – zijn gestart en worden stap voor stap uitgevoerd. Dienstverlening is hiermee een vast onderdeel geworden van hoe we sturen en werken.

Planning

Alle onderdelen lopen volgens planning.

Financiën

IEPEN wordt uitgevoerd binnen de bestaande financiële kaders. Voor de uitvoering wordt gebruikgemaakt van een combinatie van structurele middelen, incidentele overhevelingen en beschikbare (rijks)middelen, zoals WAU-gelden.

102.1 Doel: Versterken veiligheidsgevoel inwoners leefomgeving, zowel thuis als in de openbare ruimte

SMART-doelstelling

102.1-1: Uitvoering te geven aan het veiligheidsbeleid Mei elkoar foar Feiligens foar en mei de Mienskip

Activiteit

102.1-1A: Crisisbeheersing en weerbaarheid

Tijdens een crisis, zoals een pandemie, natuurramp of grote brand, moeten we goed voorbereid zijn. Daarom doen we het volgende:

- We trainen en oefenen medewerkers voor verschillende taken.
- We houden crisisoefeningen binnen de gemeente.
- We zorgen dat onze procedures en werkwijzen actueel blijven.
- We helpen inwoners om goed voorbereid te zijn bij een noodsituatie.

Inhoud

De afgelopen periode voerden we meerdere oefeningen uit in het kader van Koningsdag. Deze trainingen helpen onze medewerkers hun inzet, vaardigheden en handelingsperspectief bij crisissituaties actueel en effectief te houden. De oefening richtte zich specifiek op de aanpak van een grootschalig evenement, maar de opgedane kennis en ervaringen worden ook benut om onze voorbereiding op andere crisissituaties verder te versterken.

Planning

De activiteiten lopen volgens planning.

Financiën

De financiële middelen zijn toereikend.

102.1-1B Aanpak jeugdoverlast

Jeugdoverlast komt altijd voor. Denk aan jongeren die rondhangen, harde muziek draaien of alcohol en softdrugs gebruiken. Om dit aan te pakken, werken we samen met verschillende organisaties, zoals VNN, jongerenwerk, de politie en gemeenteafdelingen. Intern stemmen we goed af tussen het sociale en het veiligheidsdomein. Onze focus ligt op:

- De huidige samenwerking met middelbare scholen in de gemeente versterken.
- Aandacht voor jongeren en hun omgeving.

Inhoud

We hebben samen met onze partners nieuwe manieren bedacht om met de jeugdgroepen in de gemeente te werken. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om begeleiding voor jongeren, beter samenwerken met scholen en jongerenwerk en op tijd problemen signaleren.

Planning

De activiteiten lopen volgens planning.

Financiën

De financiële middelen zijn toereikend.

102.1-1C: Aanpak georganiseerde criminaliteit

Ondermijnende criminaliteit heeft een negatieve invloed op de samenleving. Daarom werken we de komende jaren aan meer bewustwording, betere informatie en sterkere weerbaarheid voor burgers, ondernemers en de overheid.

Ons plan van aanpak bevat onder andere:

- Het invoeren en toepassen van het BIBOB-beleid, met een speciale coördinator.
- Het uitvoeren van gezamenlijke controles, waarbij ook boa's worden ingezet.

Inhoud

Als gevolg van de organisatie van Keningsdei was het invoeren en toepassen van het BIBOB-beleid geen prioriteit. Ook voerden we geen integrale controles uit.

Planning

De activiteiten, waaronder de integrale controles, worden later dit jaar alsnog opgepakt. Als het college besluit om het BIBOB-beleid weer prioriteit te geven, pakken we ook de uitvoering daarvan op. Voor deze werkzaamheden stellen we op dit moment geen speciale coördinator aan.

Financiën

De financiële middelen zijn niet toereikend om een coördinator aan te stellen en uitvoering te geven aan het BIBOB- beleid.

102.1-1D: Aanpak cybercriminaliteit

De gemeente zet zich in voor cyberveiligheid. We willen voorkomen dat jongeren, ouderen, bedrijven en onze collega's slachtoffer worden van cybercriminaliteit. De ingezette lijn zetten we voort. Dit betekent dat we door middel van kleinschalige informatievoorziening de mensen informeren.

Inhoud

De aanpak van cybercriminaliteit had tijdelijk een lagere prioriteit en pakten we niet op vanwege de organisatie van Keningsdei.

Planning

We pakken de activiteiten in Q3 weer op.

Financiën

De financiën zijn toereikend.

102.1-1E: Aanpak personen met onbegrepen/ verward gedrag/Maatschappelijke onrust

De gemeente wil maatschappelijke onrust zo veel mogelijk voorkomen. Soms krijgen mensen niet op tijd hulp van een instantie. Daarom worden ze steeds vaker thuis behandeld. Dit kan zorgen voor meer overlast in huis en in de buurt. In zulke gevallen wordt de gemeente betrokken, bijvoorbeeld bij burenruzies of andere problemen. We werken aan een betere samenwerking tussen publieke en private organisaties. Demonstraties en/of manifestaties zijn ook vormen van maatschappelijke onrust. De gemeente heeft de taak om zowel de burger als de organisator hierin te voorzien van een veilige omgeving.

Inhoud

De afgelopen periode zetten wij ons in op het op de juiste wijze begeleiden van personen met onbegrepen of verward gedrag. In het kader van Keningsdei zorgden wij ervoor dat de demonstraties volgens de regels/kaders georganiseerd werden.

Planning

De activiteiten lopen volgens planning.

Financiën

De financiële middelen zijn toereikend.

102.1-1F: Betrokkenheid Horeca en evenementen versterken

De gemeente wil samenwerken met inwoners, organisatoren en ondernemers bij evenementen en in de horeca. We zorgen samen voor een veilige en goede omgeving.

Daarom richten we ons op:

- Het uitvoeren van het beleid voor evenementen en terrassen.
- Het maken van een digitaal platform voor evenementen.
- Het organiseren van een bijeenkomst voor horeca en evenementen.
- Het inzetten van boa's bij evenementen en in de horeca.

Inhoud

De gemeente organiseerde in aanloop naar Keningsdei en Keningswykein diverse bijeenkomsten voor organisatoren. Voor de horeca hielden we daarnaast specifieke horecabijeenkomsten. Voor een veilig verloop van het evenement zetten we boa's in van onze eigen gemeente én van de gemeenten Leeuwarden, Waadhoeke, Harlingen en Súdwest-Fryslân. Tegelijkertijd ondersteunden we ook organisatoren van evenementen die buiten deze festiviteiten hun evenement organiseerden.

Planning

In het kader van Keningsdei zijn een aantal activiteiten nog niet opgepakt. Daarbij gaat het om de uitvoering van het terrassenbeleid. Met het digitaal portaal zijn we bezig met het verkennen van de mogelijkheden.

Financiën

De financiële middelen zijn toereikend.

102.1-1G Stimuleren van een veilige jaarwisseling

De gemeente wil zorgen voor een veilige jaarwisseling in de stad en dorpen. Daarom werken we samen met dorpen over carbidschieten en het organiseren van evenementen.

Inhoud

Er zijn ontwikkelingen om het carbidbeleid aan te passen. Ook bereiden we ons voor op de (mogelijk) nieuwe Wet Veilige Jaarwisseling.

Planning

De activiteiten verlopen momenteel volgens planning. We wachten nog op het besluit van de landelijke overheid over de Wet Veilige Jaarwisseling. Zodra dit bekend is, kunnen we bepalen welke gevolgen dit heeft voor onze gemeente.

Financiën

De financiële middelen zijn op dit moment toereikend.

103.1 Doel: Versterken van de positie van de gemeente

SMART-doelstelling

103.1-1: Versterken van de positie van de gemeente met regionale, provinciale en Europese netwerken én de internationale vriendschapsband met Fulda en Crediton.

Activiteit

103.1-1A: In 2026 werken we samen met het vriendschapscomité "Fulda-Crediton" aan een versterking van de uitwisseling met Fulda en Crediton

De inzet op de stedenband van de afgelopen tijd werpt zijn vruchten af. De uitwisseling, zoals elk jaar plaatsvindt, blijft gehandhaafd.

Bij een toekenning van de Europese aanvraag van Town Twinning vindt er in 2026 extra uitwisseling plaats op basis van een programma.

Inhoud

De gemeente heeft een aanvraag gedaan bij Europa om extra geld te krijgen voor het uitbreiden van de stedenband. Deze aanvraag is samen gemaakt met de Duitse stad Fulda en de Engelse stad Crediton. Helaas is de aanvraag niet goedgekeurd. De gemeente kijkt nu of het zin heeft om de aanvraag opnieuw in te dienen.

In 2026 zijn er twee grote evenementen in Dokkum en Fulda waar de partnersteden aanwezig zijn en een rol spelen. In Dokkum gaat het om **Keningsdei 2026**. De burgemeesters van Crediton en Fulda hebben hiervoor al het startsein gegeven bij de Bonifatiusfontein.

In juni organiseert de stad Fulda de jaarlijkse **Hessentag**. Dit is een groot evenement waar in tien dagen ongeveer 700.000 bezoekers komen. De regio Noordoost-Fryslân krijgt daar een belangrijke plek op de Hessenstrasse om de regio te promoten. Dit gebeurt samen met de provincie Fryslân, Merk Fryslân, RMT en het Vriendschapscomité. Ook reist er een groep bestuurders en medewerkers van de gemeente naar Fulda voor de opening.

Planning

De reguliere uitwisseling vindt plaats overeenkomstig de planning.

Financiën

Nu er geen extra middelen uit Europa beschikbaar zijn, zal een heroverweging plaatsvinden van de beschikbare middelen.

De provincie Fryslân is mede-financier voor de stand tijdens de Hessentag.

SMART-doelstelling

103.1-2: Aanpak Europa is gestart (conform startnotitie)

Activiteit

103.1-2A: Deelname EuropaPact Fryslân

De provincie, gemeenten en kennisinstellingen werken samen richting Europa in het EuropaPact Fryslân.

Inhoud

Het doel van de samenwerking is:

- Fryslân internationaal te positioneren
- de kennis over Europese samenwerking te vergroten
- inzicht te krijgen in projectontwikkeling
- subsidies daarvoor te verwerven.

Planning

Er wordt verkend of de Friese samenwerking in het Europapact vanaf 2028 wordt voortgezet.

Financiën

Er zijn geen bijzonderheden.

103.1-2B: Europacoördinator aanstellen

De aangestelde Europacoördinator is de spil in het stroomlijnen van de gemeentelijke werkzaamheden en kennis op Europees gebied. Dit om proactief in te spelen op gemeentelijke, regionale, provinciale, landelijke en Europese activiteiten.

Inhoud

DEZE ACTIVITEIT VERWIJDEREN. DE COORDINATOR IS AANGESTELD. DOEL BEREIKT.

Planning

Financiën

Overzicht baten en lasten Programma 1: Ynwenner en Bestjoer

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2026	Begroting na wijzigingen 2026	Wijzigingen 2e rapportage 2026	Begroting na 2e rapportage 2026
Baten	1.108	1.108	19	1.127
Lasten	-12.410	-12.205	-222	-12.427
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-11.302	-11.097	-203	-11.299
Onttrekkingen	198	365	0	365
Gerealiseerd resultaat	-11.104	-10.731	-203	-10.934

Toelichting op de afwijkingen Programma 1: Ynwenner en Bestjoer

Omschrijving

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
BATEN		
102 Dienstverlening		
Verschillen kleiner dan € 100.000	16	S
103 Veiligheid		
Verschillen kleiner dan € 100.000	3	S
TOTAAL BATEN	19	
LASTEN		
101 Bestuur		
Verschillen kleiner dan € 100.000	-74	S
102 Dienstverlening		
Verschillen kleiner dan € 100.000	-61	S
103 Veiligheid		
Verschillen kleiner dan € 100.000	-87	S
TOTAAL LASTEN	-222	
TOTAAL SALDO AFWIJKINGEN	-203	

Programma 2 - Mienskip

201.1 Doel: Meer sociale verbondenheid en gemeenschapszin door de zelforganisatie en eigen verantwoordelijkheid van inwoners te faciliteren

SMART-doelstelling

201.1-1: Stimuleren en faciliteren van sociale activiteiten en sociale samenhang in de mienskip

Activiteit

201.1-1A: Implementatie subsidievolg- en afhandelsysteem

De gemeente werkt aan de verbetering van het subsidiebureau. Daarom komt er een nieuw systeem om subsidies beter te volgen en te beheren. De aankoop van het systeem valt binnen het project 'Doorontwikkeling Subsidiebureau'.

Inhoud

We hebben de basisprocessen inmiddels op orde. Deze werkwijze staat in een uitvoeringskader. Dit geeft een stevige basis. Van hieruit kunnen we gericht op zoek naar een subsidievolgsysteem die past bij onze manier van werken en dit goed kan ondersteunen.

Planning

Na de zomer van 2026 gaat het project weer verder. Dan start de aanbesteding van het nieuwe systeem. De invoering van het systeem duurt waarschijnlijk heel 2027.

Financiën

Voor de aanschaf is één keer €50.000 gereserveerd. Voor beheer en onderhoud is elk jaar €30.000 beschikbaar. Tijdens de aanbesteding wordt duidelijk of dit genoeg is.

201.1-1C: Gemeentelijk vastgoed inzetten voor gebruik door kunstenaars of culturele activiteiten

In de cultuurnota 'Kultuer tichtby, tichtby Kultuer' staat: "Onderzoek met de collega's van Vastgoed naar de mogelijkheid van (tijdelijke) inzet van vastgoed uit de eigen gemeentelijke portefeuille als culturele broedplaats en/of expositieruimte'.

Inhoud

In de afgelopen periode zijn er geen gemeentelijke gebouwen beschikbaar gekomen.

Planning

Dit is een doorlopende activiteit en afhankelijk van de mogelijkheden die zich voordoen.

Financiën

In de afgelopen periode zijn er geen financiële gevolgen geweest.

201.1-1D: Uitvoering Motie inzet middelen voor extra formatie om nieuwe functie(s) subsidie ambtenaar

Deze motie is nu onderdeel van een groter project om het subsidiebureau verder te ontwikkelen. De gemeenteraad heeft € 500.000 beschikbaar gesteld om de motie uit te voeren.

Met dit geld worden bij het subsidiebureau processen gestroomlijnd, taken en verantwoordelijkheden beschreven en de functie van subsidieambtenaar wordt ingevoerd voor een werkperiode van een jaar. De subsidieambtenaar helpt inwoners en organisaties bij het aanvragen van subsidies en maakt subsidies bekender.

Inhoud

We zijn nog niet gestart met de proef vanwege personele redenen.

Planning

We starten 2e helft 2026 met de werving.

Financiën

Er is nog voldoende budget.

SMART-doelstelling

201.1-2: Inwoners hebben meer mogelijkheden invloed uit te oefenen op hun eigen leefomgeving

Activiteit

201.1-2A: Dorpen-en wijkenagenda's opstellen (in samenhang met reeds bestaande visies, rapportages en werkwijzen)

Wij ontwikkelen een Agenda Dorpen en Wijken. De agenda is bedoeld om:

- als gemeente beter zicht te krijgen op koppelkansen in de planning en uitvoering;
- inwoners beter te kunnen informeren;
- wensen binnen dorpen en wijken te verzamelen en te beoordelen.

Inhoud

Het project is voorlopig stil gezet omdat een deel van de gegevens (data) die nodig is om een goede agenda te maken, niet actueel is. Daarnaast is er geen structureel budget in onze begroting, waardoor deze activiteit niet doorlopend in de komende jaren uitgevoerd kan worden.

Planning

Het project is voorlopig stil gezet. Er wordt onderzocht of het in de lijn (regulier) doorgang kan vinden. Zodat het duurzaam uitgevoerd kan worden.

Financiën

Er is nog een deel over van het incidentele budget. We onderzoeken hoe we dit bedrag gaan benutten voor dit doel.

201.1-2B: Uitvoering geven aan de subsidieregeling Dorpen en Wijken budget

Het dorpen-en wijkenbudget bestaat uit twee onderdelen. Dorpsbelangen en wijkraden ontvangen jaarlijks een budget als basisondersteuning. Daarnaast kunnen zij subsidie aanvragen voor leefbaarheidsinitiatieven.

Inhoud

In het meerjarenperspectief is tot en met 2026 geld meegenomen voor het dorpen- en wijkenbudget. De afgelopen jaren is basisbudget van groot belang geweest en is de uitvoering van de regeling een succes gebleken.

Planning

De planning ligt op schema.

Financiën

De toegekende aanvragen blijven binnen de subsidieplafonds. Pas wanneer in de loop van het jaar het aantal aanvragen het beschikbare budget gaat overschrijden, ontstaat een nieuwe situatie.

202.1 Doel: Verbeteren toekomstbestendigheid maatschappelijke voorzieningen

SMART-doelstelling

202.1-1: De maatschappelijke voorzieningen voor sport, cultuur en ontmoeten zijn toekomstbestendig: duurzaam, betaalbaar, bereikbaar en toegankelijk

203.1 Doel: Meer inspirerende fysieke schoolomgeving

SMART-doelstelling

203.1-1: De onderwijs- en voorschoolse voorzieningen zijn toekomstbestendig, betaalbaar en blijven goed bereikbaar voor leerlingen

Activiteit

203.1-1C Faciliteren onderzoek naar scholen in de Noordoosthoek

Er is onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van scholen in de Noordoosthoek van de gemeente Noardeast- Fryslân. De gemeente heeft een subsidie verstrekt om onderzoek uit te voeren door schoolbestuur Arlanta.

Inhoud

Intussen hebben de medezeggenschapsraden van de basisscholen in de Noordoosthoek van de gemeente aangegeven verder onderzoek te willen doen naar een fusie. Schoolbestuur Stichting Arlanta heeft in het eerste kwartaal van 2025 de raad hierover met een brief geïnformeerd. De gemeenteraad heeft afhandeling van de brief in handen van het college gelegd.

Planning

Uitkomsten van het onderzoek worden voorgelegd aan het college. Daarna informeert het college de raad.

Financiën

Het budget is voldoende voor de opdracht.

204.1 Doel: Fuortsterkjen fan de eigen identiteit en talen

SMART-doelstelling

204.1-1: Behâld en fuortsterkjen fan it Frysk en de streekeigen talen en dêrmei de meartaligens

Activiteit

204.1-1A: Utfieren Frysk taalbelied troch it Aksjeplan Frysk

It útfieren fan it Frysk taalbelied is in trochrinnend proses wat fleksibel is en foaroprinnend is op de aktualiteiten op it mêd fan taal.

Inhoud

It aksjeplan is fêststeld.

Yn de Fryske Wike binne in soad aktiviteiten organisearre, oaren wurde taret. Der wurde projekten opset oangeande it Frysk en de Streektalen, en oangeande Sichtberens Frysk.

Noardeast-Fryslân hat no in Meartaligenskoördinator en is koploper yn Frysk taalbelied en streektalen. Der rinne ferskate projekten, ek gemeentegriensoerstiigjend, lykas 'Jou in bern in boek'.

De koördinator wurket ek oan ynburging en oersetting nei it Frysk. It taalbelied is in trochgeand en fleksibel proses.

Planning

In diel fan de aktiviteiten út it Aksjeplan binne útfierd, In tal aktiviteiten is yn tarieding en wurde útfierd yn de kommende fearnsjierren.

Financiën

De aktiviteiten binne útfierd binnen it beskikbere budzjet (diels budzjet Extra ynset Frysk en it besteande budzjet fan € 26.000).

SMART-doelstelling

204.1-2: Versterken culturele identiteit

Activiteit

204.1-2A: Ondersteunen bestuur museum Kollum bij zoektocht naar optimaliseren huisvesting

In 2024 heeft de gemeenteraad € 45.000,- beschikbaar gesteld. Dit bedrag is bedoeld om het bestuur van de stichting Kollumer Museum mr Andreae te (laten) ondersteunen bij het onderzoek naar de mogelijkheden voor een duurzaam en toekomstbestendig museum in Kollum.

Het resterende deel van het budget wordt in 2026 ingezet voor verdere ondersteuning van het bestuur

Inhoud

De uitkomsten van het onderzoek zijn in het 2e kwartaal van 2025 gepresenteerd. De onderzoekers zien onder voorwaarden mogelijkheden voor een toekomstbestendig museum in Kollum.

Planning

Het museumbestuur is inmiddels een ontwikkel- en verbetertraject gestart. Hierop zit geen tijdplanning.

Financiën

Het beschikbaar gestelde budget biedt voldoende ruimte om begeleiding voor het ontwikkel - verbetertraject in te kunnen huren.

Overzicht baten en lasten 2026 Programma 2: Mienskip

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2026	Begroting na wijzigingen 2026	Wijzigingen 2e rapportage 2026	Begroting na 2e rapportage 2026
Baten	733	775	13	788
Lasten	-9.208	-11.150	-713	-11.863
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-8.475	-10.375	-700	-11.074
Onttrekkingen	357	2.232	232	2.464
Gerealiseerd resultaat	-8.118	-8.143	-468	-8.610

Toelichting op de afwijkingen Programma 2: Mienskip

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
BATEN	13	I

TOTAAL BATEN	13	I
LASTEN		
201 Voorzieningen	-53	
Verschillen kleiner dan € 100.000	-53	
202 Onderwijshuisvesting en -kansenbeleid	-405	
De kosten voor onderwijsinstellingen zijn hoger dan verwacht. Dit komt doordat de OZB is gestegen, door hogere tarieven en hogere waarde van de gebouwen. Hierdoor betaalt de gemeente meer voor deze instellingen. Dit zagen we ook al terug in de jaarrekening van 2025.	-150	S
De kosten voor de noodhuisvesting voor KBS Bonifatiuschool bedragen € 49.000 per jaar in 2026 en 2027. Voor Piter Jelles Dalton Dokkum bedragen de kosten voor noodhuisvesting € 183.000 per jaar in 2026 en 2027. In beide gevallen gaat het om eenvoudige en doelmatige noodzakelijke huisvesting. Als schoolbesturen kiezen voor meer ruimte of een hogere kwaliteit, betalen zij de extra kosten zelf. Dit is met de raad gedeeld in een raadsbrief van november 2025. Dekking via de reserves; er is geen impact op het begrotingsresultaat.	-232	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-23	I
203 Sport	-16	
Verschillen kleiner dan € 100.000	-16	
204 Cultuur	-239	
De incidentele bezuiniging op het verlagen van de plafonds voor diverse subsidieregelingen wordt in 2026 niet volledig gerealiseerd. Van het totale bedrag van € 255.000 wordt naar verwachting € 165.000 niet behaald. Dit komt onder andere doordat het niet mogelijk is om het onderhoud van dorpshuizen te schrappen.	-165	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-74	
TOTAAL LASTEN	-713	
Onttrekkingen aan reserves		
De kosten voor de noodhuisvesting voor KBS Bonifatiuschool bedragen € 49.000 per jaar in 2026 en 2027. Voor Piter Jelles Dalton Dokkum bedragen de kosten voor noodhuisvesting € 183.000 per jaar in 2026 en 2027. In beide gevallen gaat het om eenvoudige en doelmatige huisvesting. Als schoolbesturen kiezen voor meer ruimte of een hogere kwaliteit, betalen zij de extra kosten zelf. Dit is met de raad gedeeld in een raadsbrief van november 2025.	232	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	0	
Totaal Onttrekkingen aan reserves	232	
TOTAAL SALDO AFWIJKINGEN	-468	

Programma 3 - Soarch en Wolwêzen

301.1 Doel: Verbeteren integrale samenwerking Zorg en Onderwijs

SMART-doelstelling

301.1-1: Verbeteren integrale samenwerking Zorg en Onderwijs

Activiteit

301.1-1A: Uitvoeren actieplan integrale samenwerking Zorg en Onderwijs

In dit project staan drie punten centraal:

1. Wanneer we jeugdzorg in de school aanbieden krijgen kinderen veel sneller hulp dan wanneer ze eerst op een wachtlijst staan.
2. De hulp die ze krijgen is dan ook niet zo zwaar. We gaan ervanuit dat hoe eerder je hulp krijgt, des te eerder de vraag is opgelost.
3. We willen ook ouders helpen bij hun opvoeding. Wanneer een zorgpartij op de school aanwezig is, stappen ouders sneller naar binnen om hulp te vragen.

Scholen maken zelf een plan waarin ze beschrijven hoe zij jeugdzorg binnen hun muren vorm gaan geven.

Inhoud

In schooljaar 2025-2026 geldt het volgende:

- In het basisonderwijs en in het voortgezet onderwijs zijn vijf projecten betaald. Op alle 42 basisscholen in onze gemeente werken schoolmaatschappelijk werkers.
- Normaliseren is het uitgangspunt. Dit betekent: op tijd lichte en dagelijkse hulp geven in de eigen omgeving, zodat zware en dure zorg niet nodig wordt.
- Kinderen, ouders en leerkrachten kunnen makkelijk en vroeg om advies vragen omdat hulp dichtbij is. Uit de evaluatie van het werk van de schoolmaatschappelijk werkers blijkt dat dit ook echt gebeurt.

Planning

Alle projecten voor dit schooljaar zijn bijna klaar.

Financiën

De gemeenten die leerlingen hebben op scholen in onze gemeente, betalen vanaf dit schooljaar de kosten van hun eigen leerlingen.

302.1 Doel: Uitvoeren activiteiten en doorontwikkeling uitvoeringsagenda wonen met welzijn en zorg

SMART-doelstelling

302.1-1: Het realiseren van een meer integrale aanpak tussen wonen, welzijn en zorg.

Activiteit

302.1-1B: De regionale woon, welzijn en zorgvisie vertalen naar een lokale visie en uitvoeringsprogramma

De regionale visie is vertaald naar een lokaal uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma bestaat uit een regionaal en gemeentelijk deel met projecten op thema's en gebieden. Samen met betrokken partijen kijken we naar wat er nodig is in de wijken en dorpen. Het uitvoeringsprogramma is een flexibel doorstroomprogramma. Jaarlijks evalueren we of we de juiste dingen (nog) doen.

Inhoud

De regionale visie is vertaald naar een lokaal uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma bestaat uit een regionaal en gemeentelijk deel met projecten op thema's en gebieden. Samen met betrokken partijen kijken we naar wat er nodig is in de wijken en dorpen. Het uitvoeringsprogramma is een flexibel doorstroomprogramma. Jaarlijks evalueren we of we de juiste dingen (nog) doen.

Planning

Het uitvoeringsprogramma is op hoofdlijnen uitgewerkt en de eerste projecten lopen of worden opgestart.

Financiën

Het budget is toereikend.

303.1 Doel: Bevorderen van Gezondheid en Welzijn middels een gemeenschapsaanpak

SMART-doelstelling

303.1-1: De sociale basis van de Mienskip versterken

Activiteit

303.1-1B: Doorontwikkelen netwerkplatform Welzijn

Het doel van deze activiteit is om het Strategisch beleidskader Welzijn uit te voeren. De organisaties in het welzijnsdomein werken daarvoor samen via het Samenwerkingsplatform Noardeast Ferbûn.

Via Noardeast Ferbûn spelen we steeds beter in op de welzijnsbehoeften van de mienskip. Met het platform is een werkwijze afgesproken waarbij de gemeente vooraf inhoudelijke- en financiële kaders geeft (de WAT-vraag) en achteraf toetst op de resultaten. Het samenwerkingsplatform bepaalt daartussen de inhoudelijke invulling (de HOE-vraag). Dit doen zij met elkaar, met de mienskip, en met het gebiedsteam van de gemeente.

Inhoud

De samenwerking via Noardeast Ferbûn komt steeds beter op gang.

Via Noardeast Ferbûn is gerealiseerd dat, met name oudere inwoners elkaar vaker kunnen ontmoeten in Dokkum en Kollum om daar leuke activiteiten met elkaar te doen. Dit gebeurt onder de naam Dagontmoeting. Het is onderdeel van een pilot waarin wij samen met Noardeast Ferbûn onderzoeken of Dagontmoeting voor bepaalde inwoners een goed en goedkoper alternatief voor geïndiceerde Dagbesteding kan zijn. De pilot loopt tot eind 2026. De opbrengst ervan is dan in kaart gebracht.

Noardeast Ferbûn heeft op 14 april 2026 een symposium over armoede georganiseerd. Dit symposium was goed bezocht door professionals en vrijwilligers die op het terrein van armoedebestrijding actief zijn. Het symposium was inspirerend. Ook bracht het medewerkers, professionals en vrijwilligers, van verschillende organisaties met elkaar in contact.

Planning

Geen bijzonderheden.

Financiën

Het projectbudget voor de doorontwikkeling van het netwerkplatform Welzijn is rond september 2026 op. De kosten vanaf september 2026 worden betaald vanuit FrIZA en GALA budgetten.

303.1-1C: Uitvoeren van de lokale inclusie agenda

De Lokale Inclusie Agenda is een concreet actieplan voor de jaren 2023-2026.

Hierin staat beschreven hoe wij als gemeente uitvoering geven aan het VN-verdrag Handicap, waarbij het streven is dat iedereen mee kan doen en erbij hoort.

Er staan actiepunten in op gebied van bewustwording, toegankelijkheid en ontmoeting. Deze zijn gericht op de verschillende doelgroepen:

- Bestuur en medewerkers van de gemeente zelf
- Externe partners : Coalitie Kom Erbij (en andere sociale partners)
- Inwoners / Maatschappij

Uiteindelijk willen we bereiken dat inclusie het nieuwe normaal wordt en vanzelfsprekend onderdeel is geworden van alles wat we doen.

In 2026 wordt zoveel mogelijk uitvoering gegeven aan alle resterende actiepunten en een evaluatie opgesteld hoe bewaakt kan worden dat Inclusie een doorlopend proces blijft.

Inhoud

De LIA werkt langs drie lijnen:

1. Bewustwording: gestart met inregelen inclusieparagraaf in college- en raadsvoorstellen en voorbereiden thematafels/ inkopen voorlichtingspakketten scholen/ betrekken partnerorganisaties via inclusiecafés/ bewustwording inwoners o.a. via kunst en cultuur (dansvoorstelling).
2. Toegankelijkheid: in kaart brengen openbare gebouwen en openbare ruimte door PBT-consult om hieruit planning te maken van aanpak/ organiseren en in positie brengen van ervaringsdeskundigheid/inregelen Hoge Nood App en openen 1e Minder-Validetoilet (MIVA), betrekken winkeliers en ondernemers/inregelen pagina op gemeentelijke website met info over inclusie en toegankelijkheid.
3. Ontmoeting: via het nieuwe welzijnsplatform inclusieve ontmoeting te stimuleren en uitvoeren/ meewerken aan Prokkel (inclusieve ontmoeting mensen met een verstandelijke beperking) via kunst en cultuur.

Planning

We zitten op schema met de uitvoering van de actiepunten.

Financiën

Het budget van € 165.000,- is toereikend. Hier zijn in aanvang nog geen uitgaven op gedaan. Deze worden verwacht in Q3 en Q4.

304.1 Doel: Bevorderen Talentontwikkeling en het opzetten en faciliteren van netwerken (Onderwijs, Ondernemers, Overheid)

SMART-doelstelling

304.1-1: Verbeteren samenwerking tussen bedrijfsleven, overheid en onderwijs.

305.1 Doel: Bevorderen en door ontwikkelen Aanpak armoede

SMART-doelstelling

305.1-1: Bevorderen en door ontwikkelen Aanpak armoede

Activiteit

305.1-1A: Uitvoering van het actieprogramma

Het "Actieplan Integraal en Kindgericht Armoede- en Schuldenbeleid 2022-2026" zet in op het voorkomen van armoede en schulden en het verbeteren van de mate waarin burgers zichzelf kunnen helpen. Het is kindgericht en brengt verschillende beleidsgebieden samen. Het doel is om armoede in de gemeente te verminderen. Het actieplan heeft de volgende doelen: iedereen denkt mee, iedereen doet mee, gemakkelijke toegang en taal voor iedereen en een leven zonder schulden. Het actieplan bestaat uit 48 actiepunten.

Inhoud

De meeste actiepunten zijn inmiddels doorlopend en onderdeel van de structurele dienstverlening. Op dit moment zijn we bezig met een evaluatie van het actieplan. Deze evaluatie dient als basis voor een vervolg beleidsplan.

Planning

In 2026 verwachten we de evaluatie te kunnen afronden.

Financiën

De geplande activiteiten passen binnen de huidige begroting.

306.1 Doel: Verbeteren dienstverlening jongeren (in kwetsbare posities)

SMART-doelstelling

306.1-1: Alle jongeren van 16 tot 30 jaar (dus ook kwetsbare jongeren) worden bediend, begeleid en doorgeleid

Activiteit

306.1-1A: Uitvoeren van het project jongerenloket

Binnen de gemeentelijke organisatie (of bij een van haar partners) starten we een JongerenPunt. Dit is een plek waar jongeren en professionals die met jongeren werken naartoe kunnen met vragen over ontwikkeling, leren, inkomen en werken.

Bij dit loket worden jongeren doorgestuurd naar de goede plek voor hulp. Bijvoorbeeld Dokwerk, Het doorstroompunt, Werkstart, Team Ynkomen/Schulddienstverlening of het Gebiedsteam. Het JongerenPunt maakt duidelijk waar jongeren en hun coaches naartoe kunnen met vragen over zorg, ontwikkeling, leren en werken. Hierdoor krijgen ze snel de goede begeleiding. Dit helpt ook om jong arbeidspotentieel eerder in beeld te brengen en te behouden voor werkgevers in de regio.

Inhoud

Het project JongerenPunt is inmiddels samengevoegd met het project Werkstart.

Werkstart is het leerwerkloket van de regio Noordoost Friesland en wordt gesubsidieerd vanuit de versnellingsagenda. Er is met succes een extra aanvraag gedaan voor Werkstart 2.0, met speciale aandacht voor jongeren.

Planning

De lifecoach is inmiddels begonnen en behaalt de eerste resultaten. Daarnaast zijn er bijeenkomsten met samenwerkingspartners georganiseerd om de behoefte voor extra ondersteuning en instrumenten te inventariseren. Deze worden in 2026 uitgerold.

Financiën

De beschikbare middelen van het Geldloket zijn ingezet voor het JongerenPunt.

Overzicht baten en lasten 2026 van Programma 3: Soarch en Wolwêzen

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2026	Begroting na wijzigingen 2026	Wijzigingen 2e rapportage 2026	Begroting na 2e rapportage 2026
Baten	23.225	24.851	5.516	30.367
Lasten	-91.129	-93.801	-6.942	-100.742
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-67.904	-68.950	-1.425	-70.376
Onttrekkingen	324	1.006	0	1.006
Gerealiseerd resultaat	-67.580	-67.944	-1.425	-69.369

Toelichting op de afwijkingen Programma 3: Soarch en Wolwêzen

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
BATEN		
301 WMO (maatschappelijke participatie)	107	
Verschillen kleiner dan € 100.000	107	I/S
303 Inkomensondersteuning	6	
Verschillen kleiner dan € 100.000	6	I/S
304 Participatie	5.398	
Op basis van de bijgestelde rijksregeling voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne verwachten we in 2026 een rijksbijdrage. Hiertegenover staan de kosten voor opvang en personeel. Vorig jaar is de prijs per bed aangepast; deze is dit jaar gelijk gebleven. Wel is het aantal bedden gewijzigd. Zie ook lasten.	4.224	I

Dit is een project van het Leerwerkloket binnen de Versnellingsagenda (april 2025 t/m 31 december 2026). De begroting stond nog niet in onze administratie en wordt met deze Turap aan zowel de baten- als de lastenkant toegevoegd. Dit verloopt budgetneutraal.	-744	I
De budgetten voor de Nieuwe Wet Inburgering zijn aangepast op basis van de voorlopige uitkering voor 2026. Zowel de lasten als de baten zijn hierop bijgesteld. Omdat het om een voorlopige uitkering gaat, kunnen de bedragen later nog wijzigen.	-430	S
Er zijn verschillende aanpassingen verwerkt in de bedrijfsvoeringsbudgetten. Deze aanpassingen worden doorbelast aan de programma's. Verdere toelichting is te vinden in de bijlage 'Mutaties bedrijfsvoering'.	-132	S
De besparingsmaatregel en het bijbehorende beleid inzake reispassen statushouders zijn aangepast en uitgevoerd. Alle cliënten zijn gescreend. Van het oorspronkelijke besparingsbedrag van € 140.000 is € 30.000 gerealiseerd. Een hogere besparing blijkt niet haalbaar.	-110	S
Verschillen kleiner dan € 100.000	-8	
305 Jeugdwet	-492	
In 2026 worden jeugdzorgtrajecten opnieuw bekeken. Het is een zeer tijdrovend project, veel casussen dienen zorgvuldig te worden beoordeeld. Van het oorspronkelijke besparingsbedrag van € 400.000 is de verwachting dat de helft in 2026 zal worden gerealiseerd en dat vanaf 2027 het volledige bedrag zal worden bespaard.	-200	I
Van het oorspronkelijke besparingsbedrag van €300.000 kan dit jaar de helft worden gehaald. De verwachting is dat vanaf 2027 het volledige bedrag wordt bereikt. Er wordt een pilot voorbereid voor de inzet van een consultant bij zogenoemde derde en directe verwijzers in de jeugdzorg.	-150	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-142	S
306 Gezondheid	104	
De kosten van personele inzet op Gezondheidszorg zijn overgeheveld naar de bedrijfsvoeringsbegroting.	125	S
Verschillen kleiner dan € 100.000	-21	I
307 Welzijnswerk	13	
Verschillen kleiner dan € 100.000	13	I/S
308 Onderwijs (kinderopvang / vve)	-69	
Verschillen kleiner dan € 100.000	-69	S
TOTAAL LASTEN	-6.942	
Onttrekkingen aan reserves	0	
TOTAAL SALDO AFWIJKINGEN	-1.425	

Programma 4 - Wurk, Bedriuw en Rekraasje

401.1 Doel: Bereikbaarheid en ruimte voor bedrijven

SMART-doelstelling

401.1-1: Ontwikkeling van bedrijventerreinen

Activiteit

401.1-1A: *Maken en uitvoeren communicatieplan bedrijventerreinen*

Voor het promoten van de bedrijventerreinen en de uitgifte van bedrijfskavels, zal een communicatieplan worden opgesteld. Mede door de problematiek van de netcongestie is het noodzakelijk een integrale communicatiestrategie te hanteren voor de bedrijventerreinen.

Inhoud

De communicatie op de website richting ondernemers is verbeterd en de bedrijvencontactfunctionarissen/eenheid Economy en Festgoed worden beter geprofileerd. Dat is een continu proces, want informatie verandert steeds.

Ook komt er per bedrijventerrein een verkoopbrochure en zo mogelijk verkoopborden ter plaatse.

Planning

Verkoopbrochures en verkoopborden moeten nog worden gerealiseerd. Dit is gepland voor Q4.

Financiën

Kosten worden omgeslagen naar exploitatie bedrijventerrein. Hierover dienen nog afspraken te worden gemaakt.

401.1-1B: *Herijking convenant bedrijventerreinen, inclusief nieuwe zoeklocaties*

Het convenant bedrijventerreinen zal in Anno- verband samen met de Provincie worden herijkt op basis van de nieuwste regionale behoefteprognoses. Hierbij zal tevens worden gekeken naar omvang en locaties van nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen, aanvullend op de locaties die in het huidige convenant al staan vermeld.

Inhoud

In het convenant worden afspraken vastgelegd over de omvang en de locaties van de nieuw aan te leggen bedrijventerreinen voor de komende tien jaar. Op basis van een actuele vraagprognose gaat

de Provincie hierover in gesprek met de regio's. Het gesprek voor de regio Noordoost Fryslân is inmiddels opgestart.

Planning

We zijn voor de planning afhankelijk van de planning die de Provincie hanteert. Vaststelling van het convenant is voorzien in het 4e kwartaal van 2026.

Financiën

Aan het sluiten van het convenant zijn geen directe financiële consequenties verbonden.

SMART-doelstelling

401.1-2: Het relatiebeheer met bedrijven en bedrijvenverenigingen wordt versterkt

Activiteit

401.1-2C: Er worden 10 bedrijven bezocht met het college

Vanuit de gemeente bezoeken we jaarlijks minimaal tien bedrijven in de gemeente. Voor een gezond ondernemersklimaat is het van belang te weten wat er speelt bij ondernemers. Wij blijven op deze manier nauw betrokken en zijn op de hoogte van de vestiging van nieuwe bedrijven en innovaties bij bestaande bedrijven.

Inhoud

Wij hebben in 2026 tot nu toe onderstaande bedrijven bezocht:

- Weidenaar Dokkum
- Geitenhouderij Kramer in Marrum
- Jachthaven Lunegat in Dokkumer Nieuwe Zijlen
- Bouwbedrijf Visser in Dokkum
- Autobedrijf Bremer in Hallum

Planning

De bezoeken verlopen volgens planning.

Financiën

De kosten bestaan hoofdzakelijk uit ambtelijke uren. De overige kosten worden betaald uit het representatiebudget.

SMART-doelstelling

401.1-3: De verkeersontsluiting voor Dokkum en Kollum wordt verbeterd

Activiteit

401.1-3A Er wordt onderzoek gedaan naar de realisatiemogelijkheid van een oosttangent Kollum

Binnen het Omgevingsprogramma Kollum wordt realisatiemogelijkheid van de oosttangent onderzocht.

Inhoud

Het opstellen van het omgevingsprogramma Kollum is inmiddels opgestart. Hierbinnen wordt ook gekeken welke maatregelen genomen moeten worden voor het eventueel realiseren van een oosttangent.

Planning

De planning van het Omgevingsprogramma Kollum is leidend.

Financiën

Voor het opstellen van het programma Kollum zijn middelen gereserveerd. Hierbinnen is een beperkt onderzoeksbudget beschikbaar.

401.1-3B: Nieuwe westelijke rondweg Dokkum

In Dokkum vraagt de bereikbaarheid blijvende bestuurlijke aandacht. Het coalitie-akkoord 2026-2030 onderkent het belang van de nieuwe westelijke rondweg. Zonder de nieuwe westelijke rondweg als verbindende schakel tussen provinciale wegen rond de stad loopt het verkeer op de oude bestaande rondweg steeds meer vast. Dat beperkt de mogelijkheden voor de stad om in de nabije toekomst nog verder door te kunnen groeien. Deze onmisbare opgave heeft alleen kans van slagen wanneer de gemeente alles in het werk stelt om die samen met provincie en rijksoverheid binnen bereik te gaan brengen. Dit heeft een sterke relatie met doelstellingen om in de regiostad in te spelen op de groeiende behoefte naar nieuwe woningen en ook uitbreiding van bedrijventerrein.

Inhoud

In de Omgevingsvisie Noardeast-Fryslân (2024) is een ruimtelijk ingepast voorkeurstracé B door de raad uitgestippeld. Dat tracé is sinds 2010 onverkort uitgangspunt voor de nieuwe westelijke rondweg om Dokkum. Hiermee krijgt de doorstroming van verkeer in en om het centrum van de stad een direct nieuwe impuls. Bereikbaarheid en leefbaarheid worden op een hoger plan getild. De staande mastroute maakt een nieuwe beweegbare brug over de Dokkumer Ee in deze nieuwe rondweg noodzakelijk. Dantumadiel is aangehaakt bij deze gebiedsontwikkeling.

Planning

Noordelijke overheden gaan de komende weken en maanden in gesprek over belangrijke infrastructuuropgaven voor de toekomst van de ontwikkeling van dit landsdeel. De rijksoverheid onderhoudt een meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT). Dat rijksprogramma beoogt de bereikbaarheid, veiligheid en ruimtelijke inrichting te bevorderen. Actueel vraagstuk bij evaluatie van het onderdeel Woningbouw op Korte Termijn (WoKT) van dit rijksprogramma is of infrastructuuropgaven in Groningen, Fryslân, Drenthe en Zeeland beter ondersteund moeten worden en zo ja hoe. Komend najaar zal meer duidelijkheid ontstaan of in de rijksbegroting 2027 mogelijkheden ontstaan voor een volgende ronde openstelling van de regeling Woningbouw op Korte Termijn (WoKT).

De komende tijd ligt er bij de gemeente een behoorlijke uitdaging om de onmisbare verbinding van de nieuwe westelijke rondweg om Dokkum steeds opnieuw op de agenda's van provincie en rijksoverheid te zetten en te houden. Alleen als we er in slagen samen de schouders er onder te zetten dan zal er nieuw ontsluitingsperspectief ontstaan. De basis voor deze verdere strategisch doorontwikkeling is destijds gelegd met de aanleg van de sintrale as.

Financiën

Vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid zoekt de gemeente Noardeast-Fryslân de komende tijd de nadere strategische bestuurlijke samenwerking met de provincie Fryslân. Tegelijkertijd willen we de rijksoverheid bestuurlijk blijven vergen op een noodzakelijke majeure bijdrage om dit grote knelpunt in de infrastructuur van deze regio op te kunnen lossen. Actuele rijksregelingen in relatie tot knelpunten in de infrastructuur staan in directe relatie tot realiseerbare en betaalbare nieuwe woningbouw.

Over de eigen bijdrage van de gemeente is nog geen beslissing genomen. Wel is gekozen voor de inzet dat nieuwe gebiedsontwikkelingen in Dokkum – West financieel moeten gaan bijdragen aan deze onmisbare bovenplanse infrastructuur.

Bij een opstelling van een financieringsconcept zal nagedacht worden over een haalbare gemeentelijke bijdrage. Een eventuele bijdrage in de vorm van een investeringskrediet raakt aan het bekostigingsvraagstuk van de hier dan vervolgens uit voortvloeiende jaarlijkse verplichtingen voor de gemeente.

SMART-doelstelling

401.1-5: Er wordt sectoraal gemeentelijk beleid voor de landbouw om kansen op het gebied van (natuurinclusieve) landbouw, duurzaamheid en biodiversiteit te benutten ontwikkeld.

Activiteit

401.1-5B: Er wordt een gebiedsplan 'herstel bodemdaling watersysteem Dongeradielen' aan de raad voorgelegd, voorbereid in samenwerking met de provincie.

In het watersysteem Dongeradielen is sprake van schade aan het watersysteem als gevolg van gaswinning door de NAM.

Om te komen tot schadeherstel vindt in een meerjarenaanpak een gebiedsproces Dongeradielen plaats onder leiding van een breed samengestelde gebiedscommissie om te komen tot een aanpak in het bodemdalingsgebied. Deze gebiedscommissie is destijds ingesteld door het college van Gedeputeerde Staten. Wetterskip Fryslân heeft een inhoudelijke hoofdrol in het gebiedsproject. De gemeente participeert in de gremia van dit gebiedsproject.

De Commissie Bodemdaling Aardgaswinning Fryslân (CBAF) is betrokken bij de schadevaststelling en regelt de bekostiging van het schadeherstel met de NAM.

Inhoud

Partijen werken samen aan de opstelling van een gebiedsplan Dongeradielen. Binnen dit gebiedsplan zal onder meer worden ingezet op realisatie van meer waterberging. Bij dit gebiedsproces is omgevingsparticipatie voor de komende tijd een belangrijk item.

Een definitief gebiedsplan zal na voltooiing uiteindelijk door met name Provincie en Wetterskip Fryslân worden vastgesteld met bijbehorende maatregelen. Daarbij is het tegen die tijd aan de Commissie Bodemdaling Aardgaswinning Fryslân om de hiermee verbonden kosten voor schadeherstel i.r.t. de gaswinning in rekening te brengen bij de NAM.

Planning

In de afgelopen jaren hebben partijen gewerkt aan de voorbereiding voor een gebiedsplan Dongeradielen. De planvorming van het Gebiedsproces Dongeradielen neemt qua planning echter veel meer tijd dan destijds bij aanvang van de gebiedscommissie in 2022 werd voorzien. Bij lopende evaluatie van het gebiedsproces wenst de provincie samen met partijen de koers van het gebiedsproces opnieuw te gaan bepalen. Niet uit te sluiten is dat dit gaat ingrijpen in de projectstructuur.

Bij een volgende tussenrapportage zullen we u nader kunnen informeren of en zo ja op welke manier met name provincie en Wetterskip Fryslân het gebiedsproces anders willen gaan inrichten en hoe vertegenwoordigers van de landbouw- en natuurorganisaties daar dan bij worden betrokken. Daar zal dan een nieuwe planning uit voortvloeien. Ook de positie van de gemeente zal bij reorganisatie van dit gebiedsproces in dat geval opnieuw worden bepaald. Wanneer we dan meer duidelijkheid kunnen verkrijgen over de planning van het gebiedsplan en daarop volgend uitvoeringstraject dan zullen we dat in een volgende rapportage ook kunnen melden. Niet eerder dan dat er een vastgesteld gebiedsplan is kan vervolgens er zicht ontstaan op een (meerjaren-)uitvoeringsplanning.

Financiën

De gemaakte kosten voor de ambtelijke capaciteitsinzet namens de gemeente voor dit gebiedsproces worden via de provincie periodiek gedeclareerd bij de onafhankelijke Commissie Bodemdaling Aardgaswinning Fryslân (CBAF) en daarna betaald door de NAM.

Vorig jaar is melding gemaakt van een mogelijke pilot voor het vergraven van gemeentelijke bermen naar meer waterberging. We sluiten niet uit dat deze pilot in de 2e helft van dit jaar alsnog concreet in beeld zal komen met de dan bijbehorende bekostigingsvraag via de CBAF naar de NAM om op die manier een deel van de benodigde extra waterberging (voor het tegengaan van schade als gevolg van bodemdaling door gaswinning) te kunnen realiseren.

402.1 Doel: Creëren en realiseren van de juiste randvoorwaarden voor detailhandelsbeleid

SMART-doelstelling

402.1-2: De uitstraling van de winkelkernen in Dokkum en Kollum wordt verhoogd

404.1 Doel: De aantrekkelijkheid en gastvrijheid van de gemeente om te recreëren en te verblijven verder vergroten

SMART-doelstelling

404.1-1: Meer toeristische en recreatieve voorzieningen in het Lauwersmeer- en Waddengebied realiseren

Activiteit

404.1-1A: Participeren in de gebiedsprocessen voor de waddenkust

Wij nemen actief deel aan gebiedsprocessen aan de Waddenkust en omliggende regio, waarin verschillende overheden en partners gezamenlijk werken aan integrale gebiedsontwikkeling. Centrale thema's hierbij zijn het vergroten van de brede welvaart, toekomstbestendige landbouw en voedselbeschikbaarheid en een ecologische plus.

Inhoud

Er is vanuit het Fries Programma Waddenkust gewerkt aan een uitvoeringprogramma wat de basis wordt voor een IKW aanvraag voor de Friese Waddenkust. Dit wordt in september aan de raad gepresenteerd te worden.

Planning

Het proces verloopt volgens planning. In september is er besluitvorming in de raad. Eind 2026 moet de IKW aanvraag bij het Waddenfonds zijn ingediend.

Financiën

De middelen zijn beschikbaar in de Ontwikkelreserve voor de Waddenkust.

404.1-1B: Voorbereiding en uitvoering van het project Op Paad lâns it Waad

Met het project Op Paad lâns it Waad geven we in Fryslân invulling aan de ambitie om de Waddenzee beter beleefbaar en toegankelijk te maken vanaf het vaste land. De dijk als geleidingslijn om de unieke Waddenkustregio te verkennen en te beleven. Het betreft een samenwerkingsproject met de gemeenten Harlingen en Waadhoeke, provincie Fryslân en Wetterskip Fryslân. Het project creëert de mogelijkheid voor het maken van een belevingstocht langs de waddenkust, wandelend en op de fiets. De combinatie van buitendijks fietsen en binnendijks genieten van historische terpdorpen en het cultuurlandschap maakt het aantrekkelijk voor bezoekers.

Het project sluit in onze gemeente aan op de geplande dijkversterking van Harlingen tot aan het Lauwersmeer. In twee fasen wordt het project uitgevoerd. Fase 1 Harlingen – Koehool valt buiten de dijkversterking en is in 2025 gereed. En fase 2 Koehool – Lauwersmeer loopt samen met uitvoering van de dijkversterking. Naast een infrastructurele basis (trajecten toegankelijk maken voor fietsers en wandelaars) gaat het project om het benutten van de verbindingen en het verleiden van bezoekers. Het versterken van de belevingswaarde van het dijktracé door in te zetten op natuurbeleving, landschapskunst en informatievoorziening. De voorbereiding en uitvoering van fase 2 (deel Waadhoeke en Noardeast-Fryslân) vindt plaats in de periode 2025 – 2030.

Momenteel werken wij actief samen met het waterschap uit welke maatregelen nodig zijn in het kader van de dijkversterking. Zowel voor tracé Ternaard Peazens-Moddergat als voor de Groene dijk trajecten. Hierbij proberen wij koppelkansen te benutten. Hiertoe voeren wij gesprekken met de omgeving over de wensen van de dorpen.

Inhoud

Momenteel werken wij actief samen met het waterschap uit welke maatregelen nodig zijn in het kader van de dijkversterking. Zowel voor tracé Ternaard Peazens-Moddergat als voor de Groene dijk trajecten. Hierbij proberen wij koppelkansen te benutten. Hiertoe voeren wij gesprekken met de omgeving over de wensen van de dorpen.

De gesprekken met de beide dijkversterkingsprojecten (Groen en TPM) duren nog voort. We verwachten duidelijkheid over de kosten die uitvoering binnen de dijkversterking met zich meebrengen.

Planning

De planning is gerelateerd aan de uitvoering van de dijkversterking. Deze uitvoering kan duren tot 2032. De gesprekken over afrekenen na oplevering met het Waddenfonds of opvolger daarvan lopen ook.

Financiën

De insteek van de gesprekken met de projecten van de dijkversterking is dat de maatregelen binnen budget kunnen worden uitgevoerd.

SMART-doelstelling

404.1-2: Dokkum en omliggende kernen ontwikkelen tot toeristische recreatieve centra in de regio

Activiteit

404.1-2B Uitvoering geven aan het nieuwe Havenbeleid: actieplan korte termijn

In het havenbeleid streven we verschillende doelen na. Passanten moeten zich welkom voelen in de gemeente en gastvrij worden ontvangen. De voorzieningen die we bieden moeten up-to-date zijn en in de behoefte van de waterrecreant voorzien. Het havenmeesterschap en de inning van liggelden moet op een goede wijze worden uitgevoerd. Er moeten duidelijke regels komen voor ligplaatsen en de tarieven die gelden. Om dit te bereiken zijn maatregelen en activiteiten opgenomen in een actieplan. Activiteiten op de korte termijn zijn: afschaffing van de bruggelden; de invulling van de functie van havenmeester; invoering van digitaal liggeldsysteem en aanpassing gemeentelijke verordeningen.

Inhoud

Onderdeel van het havenbeleid is dat de gemeente zelf het havenmeesterschap gaat uitvoeren. Om dit te kunnen doen is het o.a. nodig om: havenmeesters aan te stellen, schoonmaak van sanitairgebouwen te regelen, een dienstauto en boot aan te schaffen en het recreatieafval in te zamelen en af te voeren. Ook passen we de bebording en informatievoorziening aan als gevolg van de overgang van het havenmeesterschap en het vervallen van de bruggelden. Verder gaan we dit jaar bij de inzameling van de liggelden gebruik maken van boek- en betaalplatform i-Marina.

Planning

De activiteiten lopen volgens planning. We hebben een havenmeester in dienst genomen plus de extra noodzakelijke inhuur geregeld. Verder hebben we i-Marina in Dokkum en de andere gemeentelijke havens geïmplementeerd voor de inning van de liggelden. De schoonmaak van de sanitairgebouwen wordt uitgevoerd door een schoonmaakbedrijf. De bebording bij de bruggen en de sanitairgebouwen is aangepast aan de nieuwe situatie. Ook is de gemeentelijke website aangepast met informatie over de havens en faciliteiten.

Financiën

Het streven was om het havenmeesterschap en wat hiermee te maken heeft in zijn geheel te bekostigen uit de opbrengst van de liggelden. Maar op basis van de voorbereiding en de noodzakelijke verplichtingen blijkt dat dit niet toereikend is. De hoofdkosten zijn: fte havenmeester, extra inhuur havenmeester, jaarlijkse lasten elektrische bus, lasten van de boot, schoonmaak van sanitairgebouwen en de inzameling van bedrijfsafval. Dit zijn zaken die structureel zijn en ook structureel opgelost moeten worden. De te verwachten lasten komen daarmee op circa € 180.000, terwijl in de begroting structureel €78.000 (1 fte havenmeester) beschikbaar is. Voor 2026 kunnen we het tekort opvangen uit eenmalige middelen en vragen we twee kredieten aan voor de aanschaf elektrische bus en tweedehands boot. Voor 2027 verwachten we een structureel tekort van circa € 100.000,-, maar dit is afhankelijk van de uiteindelijke opbrengst van de liggelden. Na de zomerperiode houden we een evaluatie en brengen we de feitelijke kosten en inkomsten in beeld. Op grond hiervan kunnen we de ramingen over 2027 en verder bijstellen.

SMART-doelstelling

404.1-3: Bevordering van toerisme en recreatie in balans met de leefomgeving

Activiteit

404.1-3A: Uitvoering van de Visie Toerisme en Recreatie (2030)

Wij hebben de ambitie om de recreatie en toerisme sector de komende jaren te laten groeien. Om onze doelen te behalen zetten we met name in op de verbetering en doorontwikkeling van het aanbod en het bekender maken van de drie streekmerken: Elfstedenstad Dokkum, Werelderfgoed Waddenzee en Nationaal Park Lauwersmeer. Bij de visie is een uitvoeringsagenda opgesteld en hanteren we 4 speerpunten: promotie uitbouwen, productontwikkeling, samenwerking en kennisontwikkeling. We werken bij de uitvoering samen met de andere gemeenten in de regio en betrokken organisaties.

Inhoud

Voor de promotie van de streekmerken werken we samen met de Stichting RegioMarketing Toerisme. Zij verzorgt de marketing, het gastheerschap en lerend netwerk voor de gemeenten in de regio. Verder werken we binnen de gemeente met verscheidene organisaties in de vrijetijdseconomie om bezoekers te trekken en goed te ontvangen. In gebiedsprocessen en overleggen zijn we betrokken bij de verdere ontwikkeling en beter beleefbaar maken van de Waddenkust. Voor het Nationaal Park Lauwersmeer nemen we samen met andere overheden deel aan de Stuurgroep en werken we aan de Toekomstagenda van het Lauwersmeer.

Planning

De meeste activiteiten voor de Waddenkust en het Lauwersmeer vinden plaats in processen en projecten die over meerdere jaren lopen. We voeren jaarlijks een aantal bijzondere activiteiten uit om recreatie en toerisme in de gemeente te versterken. Dit jaar speelt o.a.: aanpak bebording Dokkum (voorbereiding), de evaluatie van de beleidsregels logiesaccommodaties (afgerond), de organisatie van Kletterdei / 11 Fountains (afgerond), voorbereiding en deelname Hessentag (juni) en organisatie van Symposium Vestingsteden in Dokkum (juni). Verder vindt dit jaar als einde van 4-jarige subsidieperiode een evaluatie en toekomstonderzoek naar regiomarketing plaats (dit loopt).

Financiën

Voor de uitvoering en ondersteuning van activiteiten is jaarlijks een werkbudget recreatie en toerisme beschikbaar. Dit budget is leidend voor de activiteiten die we ondernemen en de kosten die we maken. We blijven binnen dit budget.

404.1-3B: Ontwikkelen van een dashboard met cijfers over recreatie en toerisme in de gemeente

Voor het beleid en de uitvoering van projecten op het gebied van recreatie en toerisme is dringend behoefte aan goede gegevens. Data op orde is één van de speerpunten van het provinciale beleid voor gastvrijheid. Samen met andere organisaties willen we aanhaken bij dit beleid en de ontwikkelingen in onze gemeente in de sector inzichtelijk maken. We gaan een dashboard opzetten met jaarlijks een overzicht van beschikbare gegevens uit de recreatie- en toerismesector op gemeentelijk niveau. Indien nodig gaan we zelf gegevens verzamelen.

Inhoud

We willen de raad informeren over de beschikbare data op het gebied van recreatie en toerisme en hen meenemen in de ontwikkelingen die plaatsvinden. We maken jaarlijks een factsheet recreatie en toerisme en we nemen deel aan het continu bezoekersonderzoek in Fryslân. Verder doen we dit jaar een verkenning naar het opzetten van een digitaal nachtregister.

Planning

Factsheet Recreatie & Toerisme over 2024 is afgelopen februari naar de raad gestuurd. De businesscase voor een digitaal nachtregister is nog in uitwerking.

Financiën

De jaarlijkse actualisering van de factsheet wordt uitgevoerd met middelen uit het werkbudget van Recreatie en Toerisme. en past binnen dit budget.

Overzicht baten en lasten Programma 4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2026	Begroting na wijzigingen 2026	Wijzigingen 2e rapportage 2026	Begroting na 2e rapportage 2026
Baten	460	11.023	286	11.309
Lasten	-2.074	-14.259	-276	-14.535
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.614	-3.236	10	-3.226
Onttrekkingen	300	2.146	10	2.156
Stortingen	0	-300	-10	-310
Mutaties reserves	300	1.846	0	1.846
Gerealiseerd resultaat	-1.314	-1.390	10	-1.380

Toelichting op de afwijkingen Programma 4: Wurk, bedriuw en Rekreaasje

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
BATEN		
Economie en werkgelegenheid		
Ten behoeve van het Nationaal Programma Vitale Regio's is een specifieke uitkering ontvangen. Dit bedrag is conform de richtlijnen integraal opgenomen aan zowel de baten- als de lastenkant van de begroting. De baten en lasten zijn in 2026 dubbel geraamd. De baten en de lasten in de begroting 2026 worden derhalve neutraal gecorrigeerd. Deze correctie heeft geen impact op het begrotingsresultaat.	-340	I
De uitgaven voor de VAT-kosten en de Gearwurking-peiler van de Regiodeal worden gedekt door bijdragen van het Rijk en de regio, waarbij zowel de baten als de lasten nu zijn opgenomen. Deze wijziging heeft geen invloed op het begrotingsresultaat.	532	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	1	

Recreatie en toerisme		
Verschillen kleiner dan € 100.000	93	
TOTAAL BATEN	286	
LASTEN		
Economie en werkgelegenheid		
Ten behoeve van het Nationaal Programma Vitale Regio's is een specifieke uitkering ontvangen. Dit bedrag is conform de richtlijnen integraal opgenomen aan zowel de baten- als de lastenkant van de begroting. De baten en lasten zijn in 2026 dubbel geraamd. De baten en de lasten in de begroting 2026 worden derhalve neutraal gecorrigeerd. Deze correctie heeft geen impact op het begrotingsresultaat.	340	I
De uitgaven voor de VAT-kosten en de Gearwurking-peiler van de Regiodeal worden gedekt door bijdragen van het Rijk en de regio, waarbij zowel de baten als de lasten nu zijn opgenomen. Deze wijziging heeft geen invloed op het begrotingsresultaat.	-532	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-23	
Recreatie en toerisme		
Verschillen kleiner dan € 100.000	-61	
TOTAAL LASTEN	-276	
RESERVES		
Onttrekking Algemene reserve	10	
Storting Algemene reserve	-10	
TOTAAL RESERVES	0	
TOTAAL SALDO AFWIJKINGEN	10	

Programma 5 - Wenjen en Omjouwing

501.1 Doel: Het verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt en toekomstbestendig wonen

SMART-doelstelling

501.1-1: De woningvoorraad wordt gericht uitgebreid met nieuwbouw in de passende segmenten voor de juiste doelgroepen

Activiteit

501.1-1A: Alle nieuwe projecten op de flexibele doorstroomlijst zijn overeenkomstig de toezegging aan de raad tijdig in behandeling genomen

Dit betreft de op de flexibele doorstroomlijst opgenomen projecten die vanaf 1 januari 2026 nog niet in behandeling zijn genomen.

Inhoud

Projecten op de flexibele doorstroomlijst worden in behandeling genomen op basis van volgorde.

Planning

Via nieuwsbrieven en website van de gemeente is de voortgang van de projecten te volgen.

Financiën

Voor uitvoering van woningbouwprojecten is krediet beschikbaar.

SMART-doelstelling

501.1-2: Voor het stimuleren van betaalbaarheid en verduurzaming van de woningvoorraad worden (voorlichtende) bijeenkomsten gehouden voor de Mienskip en betrokken stakeholders die bijdragen aan een goede balans op de gemeentelijke woningmarkt

Activiteit

501.1-2B: Via het Platform Wonen worden activiteiten ontwikkeld om onderwerpen als betaalbaarheid en verduurzaming van de bestaande bouw en toekomstbestendige nieuwbouw te stimuleren

Het Platform Wonen ontwikkelt activiteiten die bijdragen aan een goede balans op de woningmarkt en aansluiten bij het gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma. Dit doet het Platform

door o.a. het organiseren van bijeenkomsten voor de Mienskip en Stakeholders over diverse thema's op het gebied van het wonen in de meest brede zin van het woord.

Inhoud

De input vanuit de Platformbijeenkomsten wordt verwerkt in het Volkshuisvestingsprogramma.

Planning

Nieuwe activiteiten worden gepland op basis van het Volkshuisvestingsprogramma 2026.

Financiën

Activiteiten van het Platform Wonen worden uitgevoerd binnen het reguliere budget voor Wonen binnen de begroting.

501.1-2A: In 2026 wordt het volkshuisvestingsprogramma als omgevingsprogramma opgesteld

Op basis van de in de startnotitie volkshuisvestingsprogramma opgenomen uitgangspunten is het wettelijk verplichte volkshuisvestingsprogramma als omgevingsprogramma onder de omgevingsvisie afgerond en vastgesteld. Dit programma vervangt de huidige woonvisie 2020 – 2025. De eerder afzonderlijke programmaonderdelen zoals het actuele woonprogramma, de prestatieafspraken en het uitvoeringsprogramma wonen zorg worden hierin opgenomen. De integrale samenhang van het woonbeleid wordt hierdoor versterkt.

Inhoud

Op basis van de startnotitie en actuele planning wordt gewerkt aan het opstellen en afronden van het volkshuisvestingsprogramma.

Planning

Op basis van de actuele planning wordt het volkshuisvestingsprogramma in 2026 vastgesteld.

Financiën

De middelen voor het opstellen van het volkshuisvestingsprogramma zijn opgenomen in de begroting.

SMART-doelstelling

501.1-3 Ontsluiting van gebiedsontwikkelingen

Activiteit

501.1-3A: Om de woningbouw op de Prinslocatie los te kunnen trekken en ook voor de woningbouw van fase 2 Houtkolk in Dokkum is de aanleg van een verkeersplein in de Rondweg-West een vereiste.

De gebiedsontwikkeling van de Prinslocatie in Dokkum betreft de transformatie van een oud bedrijventerrein naar een woningbouwlocatie gekoppeld aan de aanleg van een voorrangsp plein in de Rondweg-West en de aanleg van een nieuwe oeverconstructie langs de Dokkumer Ie. Ook voor de transformatie van het gebied Houtkolk fase 2 naar woningbouw is de realisatie van een nieuw voorrangsp plein een vereiste.

Inhoud

Het stedenbouwkundig plan voor de gebiedsontwikkeling Prinslocatie in Dokkum voorziet in de nieuwbouw van ca. 430 woningen, waaronder 82 zorgwoningen.

RV&O uit Soest is de initiatiefnemer en verantwoordelijk voor het tijdig lostrekken van deze gebiedsontwikkeling(-en). Bij deze gebiedsontwikkeling staat de gemeente voor de vereiste aanleg van een nieuw voorrangsp plein in de Rondweg-West. Ook staat de gemeente voor de publieke aanleg van de oeverconstructie langs de openbare oever van de Dokkumer Ee ter hoogte van de Prinslocatie.

Die publieke investeringen worden mogelijk gemaakt door bijdragen van ontwikkelaars, WBI-middelen en de vereiste gemeentelijke (co-)financiering.

Planning

Bij de planvoorbereiding door RV&O heeft deze Initiatiefnemer begin 2025 de Omgevingsparticipatie georganiseerd en hiervan verslag gedaan. Vervolgens is door de gemeente eerst het voorontwerp Omgevingsplan in procedure gebracht. Eind 2025 is dit gevolgd door een ontwerp Omgevingsplan in procedure te brengen. In de tweede helft van 2026 kan de raad volgens planning een voorstel voor vaststelling van het Omgevingsplan tegemoet zien. In de Aorta wordt de raad actueel op de hoogte houden over de planning daarvan.

De onderstaande planning van de beide publieke investeringen zal in de komende tijd nog geactualiseerd worden in samenhang met een bij te werken totaalplanning van de (gefaseerde) bouwrealisatie door ontwikkelaar RV&O:

2025-2027 voorbereiding verkeersplein plus de voorbereiding van de aanleg van de openbare oeverzone met oeverconstructie langs de Dokkumer Ee

2028 realisatie voorrangsp plein Rondweg-West

2027 realisatie oeverconstructie langs Prinslocatie

Een update van de bovenstaande planning zullen we meenemen in de voorbereiding op de (meerjaren-)begroting 2027.

Financiën

De financiële dekking voor de publieke investeringen is als volgt opgebouwd (prijsspeil 1 januari 2025, exclusief btw):

- Woningbouwimpuls (WBI): € 834.200 Hierbij is inmiddels sprake van vervanging van de WBI uit 2023 door een nieuwe WBI voor Dokkum-West in combinatie met een dekking uit te ontvangen middelen van de Rijksregeling Realisatiestimulans. De vervangende dekking bestaat op dit onderdeel uit € 576.600,- vanuit de nieuwe WBI Dokkum-West en € 257.600,- vanuit de Realisatiestimulans in relatie tot het aandeel betaalbare woningen welke Initiatiefnemer(s) hier de komende jaren zullen realiseren.
- Kostenverhaal initiatiefnemer Prinslocatie: € 833.866,-
- Toekomstig kostenverhaal Houtkolk 2: € 160.134,-
- Gemeentelijke bijdrage: € 1.171.800,-

Totaal: € 3.000.000,-

Voor de exploitatieperiode van tien jaar is in het Kostenverhaal hiernaast een totaalbedrag van € 730.723 op de initiatiefnemer van toepassing voor de bekostiging van de inzet van de ambtelijke organisatie op dit project. Het gaat om een situatie dat de gemeente enkel het wettelijk kostenverhaal toepast en daar de baten op int. Bij dit optreden als overheid worden de kosten zonder heffing van btw geïnt.

Kortom er zijn geen financiële tekorten te melden in deze rapportage. In dit stadium van deze gebiedsontwikkeling is het beeld dat er voldoende middelen zijn om de gemeentelijke kosten bij deze gebiedsontwikkeling mee te kunnen dekken.

502.1 Doel: In 2050 is Noardeast-Fryslân een regio die volhoudbaar voorziet in haar behoefte qua energie, voedsel, producten en diensten

SMART-doelstelling

502.1-1: Conform de Klimaatwet is Noardeast-Fryslân in 2050 onafhankelijk van fossiele brandstoffen

Activiteit

502.1-1A: De gemeente Noardeast-Fryslân wekt in 2030 tenminste 70% van de benodigde elektriciteit op een duurzame wijze op

Wij hebben de ambitie om in 2030 tenminste 70% van de benodigde elektriciteit op een duurzame wijze op te wekken. Deze ambitie is in 2021 door de raad vastgesteld. Dit is het aandeel van Noardeast-Fryslân in de Friese RES (Regionale Energiestrategie).

Wij stimuleren de inzet van zonne- en windenergie. Belangrijk aandachtspunt is de congestie op het elektriciteitsnetwerk. Om ruimte te maken voor de ambitie moet het net verzwakt worden. Ook onderzoeken we de mogelijkheden van Smart Energy Hubs, met name bij de bedrijventerreinen van Hallum en Betterwird.

Inhoud

In 2025 was het aandeel duurzame elektriciteit gegroeid naar 71%. Daarmee is de ambitie voor 2030 al gehaald. Echter, de elektriciteitsvraag groeit snel richting 2035. Daarom wordt de raad in het vierde kwartaal van 2026 gevraagd om, in het kader van het nieuwe energieprogramma, een nieuwe ambitie voor 2035 vast te stellen.

In Hallum en Betterwird zijn we in gesprek met bedrijven die willen verduurzamen en uitbreiden door middel van elektrificatie. We verkennen de mogelijkheden voor energiehubs. Vanaf september 2026 starten we een uitgebreid participatietraject met inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden. Zij gaan in gesprek over oplossingsrichtingen voor Hallum en Betterwird. Dit doen we in de vorm van Omgevingsadviesraden (OAR). Deze OAR's brengen een advies uit aan de gemeenteraad. Vervolgens neemt uw raad een besluit in het definitieve energieprogramma.

Planning

De ambitie voor 2030 is inmiddels al gehaald, maar richting 2035 zal de stroomvraag sterk toenemen. In het vierde kwartaal stelt uw raad daarom een nieuwe ambitie vast.

Parallel daaraan starten de participatietrajecten voor Hallum en Betterwird in september. De verwachting is dat het definitieve energieprogramma rond de zomer van 2027 aan uw raad wordt aangeboden.

Financiën

De dekking voor de participatie omtrent het energieprogramma volgt uit de CDOKE-regeling en is gereserveerd vanuit de [startnotitie energieprogramma](#).

502.1-1B: In 2026 wordt uitvoering gegeven aan de 'Gemeentelijke Routekaart Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed'.

Wij werken aan het verduurzamen van het maatschappelijk vastgoed in onze gemeente. De startnotitie voor deze aanpak is in 2024 vastgesteld. Op dit moment wordt de Gemeentelijke Routekaart Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed opgesteld. Dit is een verplichting vanuit het Klimaatakkoord.

Inhoud

In 2026 werken we aan de routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed. Deze routekaart wordt gevuld met informatie uit onder andere meerjarige onderhoudsplanningen en energieaudits, die we momenteel uitvoeren voor verschillende gebouwen. Uit de routekaart volgt een planning van gebouwen, inclusief per gebouw de business cases, CO2-besparingen, verschillende soorten scenario's en maatregelen.

Planning

De uitkomsten van de energieaudits werken we op dit moment uit. In het najaar van 2026 kunnen we inschatten wanneer de Routekaart in uw raad wordt behandeld.

Financiën

De kosten voor de energieaudits worden gedekt uit het KlimOp programma van de provincie. De financiering van de verduurzaming van gebouwen volgt in de Routekaart.

SMART-doelstelling

502.1-2: In 2050 is de gebouwde omgeving van Noardeast-Fryslân aardgas-loos

Activiteit

502.1-2A: Vanuit het Nationaal Isolatieprogramma worden in 2026 in totaal 1.000 huishoudens financieel ondersteund bij het treffen van isolatiemaatregelen.

Wij hebben een isolatiesubsidie voor woningeigenaren tot een bepaalde WOZ-waarde. Hiervoor ontvangt de gemeente middelen uit het Nationaal Isolatieprogramma (NIP). Tot en met 2030 zijn er drie rondes vanuit het NIP, vanuit welke wij subsidie ontvangen voor circa 4.700 huishoudens. In 2026 ondersteunen we 1.000 huishoudens met deze subsidie.

Inhoud

De isolatiesubsidie is medio 2024 in werking getreden. Tot op heden zijn er 971 subsidies uitgekeerd. Ook zijn er nog 606 huishoudens in aanvraag.

Planning

In de periode van 1 januari 2026 tot medio mei zijn er 644 nieuwe aanvragen ingediend voor de isolatiesubsidie.

Financiën

In totaal ontvingen we in drie tranches ruim € 10 miljoen. Hiervan is op dit moment nog ruim tweederde beschikbaar.

502.1-2B: Vanuit de 'ketenaanpak verduurzaming gebouwde omgeving' worden bewoners begeleid in het verduurzamingstraject en worden energiemarkten en energieloketten georganiseerd.

Wij begeleiden bewoners bij het verduurzamen van hun woning. Dit noemen wij de 'ketenaanpak verduurzaming gebouwde omgeving'. Binnen deze ketenaanpak werken we samen met regionale ondernemers en bewonersinitiatieven aan de gemeentelijke verduurzamingsopgave. We organiseren in 2026 verschillende energiemarkten en energieloketten om met bewoners in contact te komen en hen te begeleiden in de klantreis.

Inhoud

We organiseren verschillende activiteiten in onze gemeente om de verduurzaming van woningen verder op gang te brengen. Daarnaast heeft de gemeente twee energiecoaches, die bewoners ondersteunen in het hele verduurzamingstraject.

Planning

Na de zomer van 2026 starten we een 'warmtetour' door de gemeente. Daarbij organiseren we bijeenkomsten om bewoners bijvoorbeeld te informeren over alle regelingen die al beschikbaar zijn.

Financiën

De inzet van capaciteit wordt gedekt uit de CDOKE-regeling.

502.1-2C: In 2026 wordt het 'Omgevingsprogramma Warmte' vastgesteld

Wij hebben als gemeente de regierol in de warmtetransitie. Wij zijn primair verantwoordelijk voor het verduurzamen van alle gebouwen in onze gemeente. Het overkoepelende beleid voor de gemeentelijke warmtetransitie wordt vastgelegd in het 'omgevingsprogramma warmte', oftewel het warmteprogramma. Het warmteprogramma wordt eind 2026 voorgelegd aan de raad.

Inhoud

In het warmteprogramma maken we inzichtelijk hoe we de woningen in onze gemeente verduurzamen. Zo zetten we in op isoleren, o.a. via onze isolatiesubsidie, en zien we met name kansen voor warmtepompen. De raad heeft eind 2025 de ambitie vastgesteld om in 2035 minimaal 6.000 woningen te voorzien van een (hybride) warmtepomp.

Planning

Het college heeft in februari ingestemd met het concept warmteprogramma. Vanaf eind maart tot begin mei heeft het beleid ter inzage gelegen. Het ontwerp warmteprogramma wordt na de zomer aan de raad aangeboden (17 september Petear, 24 september Debat, 8 oktober Besluit).

Financiën

De financiële middelen die nodig zijn de uitvoering zijn begroot in het warmteprogramma en worden gedekt uit de CDOKE-regeling.

503.1 Doel: Het bereiken en in stand houden van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving van een goede omgevingskwaliteit

SMART-doelstelling

503.1-1: Het beleid voor de fysieke leefomgeving c.a. in de gemeente wordt integraal geactualiseerd

Activiteit

503.1-1A De beleidscyclus conform de Omgevingswet is ingeregeld, het beleidshuis is opgezet en monitoring is ingeregeld

De Omgevingswet gaat uit van 4 kerninstrumenten die met elkaar samenhangen: omgevingsvisie, omgevingsprogramma's, omgevingsplan en omgevingsvergunning. Deze samenhang tussen de verschillende kerninstrumenten wordt de beleidscyclus genoemd.

Doelen van de beleidscyclus zijn:

- het up-to-date houden van het beleid voor de fysieke leefomgeving
- het beter vindbaar maken van het beleid,
- meer overzicht in welk beleid geldt,
- goede inhoudelijke afstemming tussen verschillende beleidsvelden
- duidelijke werkwijze hoe de doelen van de raad uit de omgevingsvisie worden gerealiseerd.

Met het inwerkingtreden van de Omgevingswet begin 2024, is gestart met het inregelen van de beleidscyclus en het opbouwen van het beleidshuis. De beleidscyclus wordt komende periode uitgewerkt en geïmplementeerd. De planning is dat dit in Q1 2026 gereed is.

De belangrijkste werkzaamheden zijn:

- beleidsinventarisatie (gereed)
- inregelen werken met omgevingsprogramma's en werkwijze vertalen bestaand beleid in omgevingsprogramma's
- opzetten evaluatie en monitoring
- opzetten beleidstafel voor structurele inhoudelijke afstemming
- beleidscyclus afstemmen met de P&C-cyclus

Inhoud

Voor een goede en gestructureerde aanpak is een projectleider ingehuurd. Er zijn sessies geweest om met elkaar te verkennen hoe de beleidscyclus eruit moet komen te zien.

Planning

Verloopt conform planning, afronding in het 2e kwartaal.

Financiën

Er zijn voldoende middelen beschikbaar

SMART-doelstelling

503.1-2: Het beleid voor Dokkum m.b.t. de fysieke leefomgeving c.a. wordt integraal geactualiseerd

Activiteit

503.1-2A: Er wordt een omgevingsprogramma Regiostad Dokkum opgesteld

Het gaat hierbij om het opstellen van het Omgevingsprogramma Regiostad Dokkum.

De doelen die uw raad in de omgevingsvisie voor Dokkum heeft gesteld, worden in het omgevingsprogramma uitgewerkt naar concreet beleid én maatregelen. Voorbeelden van maatregelen zijn concrete uitvoeringsprojecten, te formuleren beleidsregels voor specifieke onderwerpen, de inzet van communicatie en informatie om doelstellingen te bereiken via bewustwording, in te stellen subsidieregelingen, etc. Als het omgevingsprogramma vastgesteld is, kan vervolgens kan uitvoering worden gegeven aan de maatregelen. Zo worden de doelen uit de omgevingsvisie daadwerkelijk bereikt.

Het omgevingsprogramma Regiostad Dokkum draagt bij aan een evenwichtige opbouw en ontwikkeling van Dokkum. Kansen worden benut, kwaliteiten behouden en versterkt. met omgevingsprogramma Regiostad Dokkum ontstaat er één integraal beleidsstuk voor de fysieke leefomgeving van Dokkum waarbij de opgaven op elkaar afgestemd zijn.

Gewenste concrete resultaten

1. Concreet en integraal beleidskader voor (de ontwikkeling van) Regiostad Dokkum.
2. Overzicht van de (te behouden en versterken) kwaliteiten van Dokkum.
3. Overzicht van de concrete opgaven voor Dokkum 'op de kaart'.
4. Maatregelplan waarin duidelijk wordt wat gedaan moet worden om uitvoering te geven aan het beleid. Hierbij hoort ook een prioritering.

Inhoud

In februari is participatie geweest. Er zijn drie stakeholderbijeenkomsten georganiseerd: voorzieningen, bedrijven en binnenstad, cultuur en recreatie. Daarnaast is er een brede inloopavond geweest waarvoor uw raad een uitnodiging heeft ontvangen.

We hebben veel reacties gekregen. We maken hiervan een participatieverslag waarin we per reactie duidelijk aangeven of we de reactie zullen verwerken in het Omgevingsprogramma Regiostad Dokkum en waarom wel/niet.

Planning

Verloopt volgens planning. Na de participatie zal het omgevingsprogramma opgesteld worden. Gereed in Q1 2027.

Financiën

Er zijn voldoende middelen beschikbaar.

503.1-2B: Er wordt uitvoering gegeven aan het vastgestelde omgevingsprogramma Regiostad Dokkum

Nadat het omgevingsprogramma Regiostad Dokkum (zie activiteit 503.1-2A) is vastgesteld, kunnen de maatregelen benoemd in het omgevingsprogramma worden uitgevoerd.

Zo werken we aan de doelen die uw raad in de omgevingsvisie heeft vastgesteld voor Dokkum.

Inhoud

Is nog niet gestart, vanwege volgordeijkheid: eerst het omgevingsprogramma opstellen en vaststellen en vervolgens kan het uitgevoerd worden.

Overigens liggen ontwikkelingen in Dokkum niet stil: ondertussen worden diverse projecten in Dokkum uitgevoerd, zoals woningbouw, realisatie van uitbreiding Betterwird, etc.

Planning

Zie toelichting bij 'inhoud'.

Financiën

Er zijn nog geen extra middelen gereserveerd voor de uitvoering van het omgevingsprogramma.

503.1-2C: Impulsaanpak Winkelgebied Dokkum

Wij hebben ons met de Rijkssubsidie Impulsaanpak Winkelgebied Dokkum gecommitteerd aan de versterking van de ruimtelijke kwaliteit in 8 straten in de binnenstad van Dokkum.

Deze upgrading is gekoppeld aan gemeentelijke investeringen in onderhoudsopgaven en is daarmee financieel verbonden met programma 6.

De rijkssubsidietoekenning brengt realisatieverplichtingen voor de gemeente met zich mee. Parallel investeren private partijen in vastgoed op verschillende concrete locaties in de binnenstad.

Inhoud

A. Upgrading openbare ruimte in 8 straten

De Impulsaanpak Winkelgebied Dokkum bestaat uit de ruimtelijke upgradering/herinrichting van de straten Parksteeg, fase 1 Westersingel, fase 2 Westersingel - Sonnemappleintje, Lange Oosterstraat, Gasthuisstraat, Legeweg, Vleesmarkt en Diepswal. In het verlengde van de binnenstadsvisie is de inzet er op gericht om de ruimtelijke kwaliteit van deze delen van de binnenstad naar een hoger niveau te tillen voor een versterking van de binnenstad als geheel.

B. Private investeringen

Binnen het kader van deze Impulsaanpak Winkelgebied Dokkum is sprake van een samenwerking met private investeerders in de binnenstad. Afzonderlijke investeerders investeren zonder subsidiebijdrage in renovatie en vernieuwing van vastgoed op verschillende locaties in de binnenstad. De private investeringen maken financieel geen onderdeel uit van de Impulsaanpak Winkelgebied Dokkum. Wel maakt de inhoudelijke projectrealisatie van de verschillende private deelprojecten in de binnenstad onderdeel uit van het geheel in een bestuurlijke samenwerking met de gemeente.

Planning

Fase 2 Westersingel – Sonnemappleintje

De uitvoering van de fase 2 Westersingel – Sonnemappleintje was in 2025 in uitvoering na de aanbesteding in 2024 en opstart in 2025. Dit project is voor Keningsdei 2026 afgerond.

Herinrichting Legeweg voltooiing in 2026

In verband met bezwaar- en beroepsprocedures is de planrealisatie van de herinrichting en opwaardering van de Legeweg vertraagd. De uitkomst van de beroepsprocedure heeft een start van de uitvoering eind 2025 mogelijk gemaakt in aansluiting op de tweede fase Westersingel - Sonnemappleintje. De projectrealisatie is vóór Keningsdei 2026 voltooid.

Diepswal en Vleesmarkt

De realisatie van de herinrichting en opwaardering van de Diepswal en Vleesmarkt schuift mede onder invloed van Keningsdei 2026 door naar 2027. Uitvoering in 2027 is binnen het rijkssubsidiekader mogelijk, maar hiervoor zal in 2026 wel een formele subsidiewijziging voor moeten worden ingediend bij de rijksoverheid. In de tussenrapportages van 2026 wordt uw gemeenteraad op de hoogte gehouden.

Eerdere projecten Impulsaanpak Winkelgebied Dokkum

In eerdere jaren is uitvoering gegeven aan de ruimtelijke opwaardering van de Parksteeg, Westersingel (fase1), Lange Oosterstraat en de Gasthuisstraat binnen dit projectkader.

Private projecten in de binnenstad binnen deze Impulsaanpak

Initiatiefnemers zijn (zelf) trekkende partijen voor verschillende private projecten binnen deze Impulsaanpak Winkelgebied op verschillende plekken in de binnenstad van Dokkum. De gemeente heeft daarbij een faciliterende rol.

Financiën

Door hogere kosten in eerdere straten is de rijkssubsidie (Impulsaanpak Winkelgebied) al op vóór de laatste twee straten: Diepswal en Vleesmarkt. Daarom moet de gemeente in 2026 een wijzigingsverzoek doen bij het rijk.

Bij de verantwoording over 2025 is veel subsidie gebruikt voor fase 2 (Westersingel–Sonnemappleintje). Na de afronding van de Legeweg is de subsidie volledig op. De gemeente moet de laatste werkzaamheden (Diepswal en Vleesmarkt) nu volledig zelf dekken uit eigen budget (Programma 6). Deze kosten vallen niet meer onder Programma 5. Wel moet de gemeente de voortgang nog 2 jaar aan het rijk rapporteren (Sisa), omdat eerder is afgesproken dat 8 straten worden opgeknapt.

Bij de plannen voor Diepswal en Vleesmarkt is weinig geld beschikbaar. Extra wensen kunnen daarom niet makkelijk worden toegezegd. Deze straten zijn wel belangrijk voor de kwaliteit van het winkelgebied. Vooral de Diepswal is een belangrijk en zichtbaar punt in de binnenstad.

SMART-doelstelling

503.1-3: Opgaves in de dorpen worden integraal aangepakt

Activiteit

503.1-3E: Voor Kollum wordt een omgevingsprogramma "voorzieningenkern" Kollum opgesteld

Voor de voorzieningenkern Kollum lopen er reeds diverse initiatieven op het gebied van o.a. woningbouw, onderwijs en economie onder de noemer Aanpak Kollum. Deze lopende Aanpak Kollum wordt samen met de beleidsuitspraken in de Omgevingsvisie vertaald naar een Omgevingsprogramma voorzieningenkern Kollum.

Inhoud

Voor het programma loopt momenteel de inventarisatiefase. Na de zomer zal naar verwachting het programma inhoudelijk worden opgesteld.

Planning

Loopt volgens planning.

Financiën

Er zijn voldoende middelen beschikbaar.

503.1-3F: Voor Hallum wordt een omgevingsprogramma opgesteld

In Hallum zijn diverse ontwikkelingen gaande. Deze ontwikkelingen op het gebied van wonen, energietransitie, bedrijven en leefbaarheid worden op elkaar af gestemd binnen het op te stellen omgevingsprogramma Hallum.

Inhoud

Er wordt gewerkt aan het omgevingsprogramma. Na de zomervakantie 2026 zal de participatie worden opgestart.

Planning

De planning is dat het omgevingsprogramma begin 2027 kan worden vastgesteld.

Financiën

Er is een krediet van € 32.500 beschikbaar gesteld om het programma te schrijven.

Voor een effectief vervolg is het nodig om aanvullende financiering te organiseren. Hierover volgt later een voorstel.

SMART-doelstelling

503.1-4: De ruimtelijke kwaliteit van de fysieke leefomgeving is verbeterd

Activiteit

503.1-4A: De landschapsbiografie is via de omgevingsvisie en het omgevingsplan verankerd in het beleid

De landschapsbiografie beschrijft het ontstaan en de kernkwaliteiten van het landschap van Noardeast-Fryslân. Het behouden en versterken van deze kernkwaliteiten borgen we via de omgevingsvisie, de omgevingsprogramma's en het omgevingsplan. Het doel hierbij is om de kwaliteit en de eigenheid van ons landschap te kennen, te behouden en versterken, en te gebruiken als inspiratie bij nieuwe ontwikkelingen.

Stappen:

1. De eerste stap is het meenemen van de landschapsbiografie in de omgevingsvisie. (gereed)
2. Vervolgens kunnen de kernkwaliteiten worden beschermd via het omgevingsplan dat de komende jaren wordt opgesteld.

3. In het nog te maken omgevingsprogramma omgevingskwaliteit worden de kernkwaliteiten opgenomen en uitgewerkt.

Inhoud

Ad 1. Borging in omgevingsvisie is gereed:

- de landschapsbiografie is in de omgevingsvisie opgenomen. Uw raad heeft de omgevingsvisie is in 2024 vastgesteld.

Ad 2. Borging in het definitieve omgevingsplan is in voorbereiding:

- hoe de gemeente de kernkwaliteiten zoals benoemd in de omgevingsvisie concreet gaat beschermen volgt in de regels van het definitief omgevingsplan. Dit definitieve omgevingsplan moet voor 2031 gereed zijn.

Ad 3. Borging in omgevingsprogramma omgevingskwaliteit:

- in het nog op te stellen omgevingsprogramma omgevingskwaliteit zal het beleid uit de omgevingsvisie worden geconcretiseerd. En daarbij worden te nemen maatregelen geformuleerd waarmee het beleid tot uitvoering wordt gebracht.

Planning

Ad 2: Borging in het definitieve omgevingsplan:

- De planning van het bereiken van dit doel is afhankelijk van de planning van het op te stellen definitieve omgevingsplan.
- Het transitieplan voor het definitieve omgevingsplan is in Q2 2025 voorgelegd aan uw raad. In het transitieplan staat hoe we van ons tijdelijke naar ons definitieve omgevingsplan gaan. Hierin staat ook een planning. Van 2025 tot en met 2031 zijn we bezig met het maken van het definitieve omgevingsplan.

Ad 3: Borging in het omgevingsprogramma omgevingskwaliteit:

- Het is nog niet duidelijk wanneer hiermee gestart kan worden.

Financiën

Voor dit doel is geen apart budget nodig. Het maakt onderdeel uit van de werkzaamheden voor de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Voor het opstellen van het omgevingsprogramma omgevingskwaliteit wordt de financiering later nog onderzocht.

503.1-4B: De kerkenvisie vaststellen

De kerkenvisie gaat over de vraag hoe de gemeente Noardeast-Fryslân in samenspraak de (kerk)eigenaren de toekomst van het kerkenbestand in haar gemeente kan beschermen. De visie geeft een handreiking waarmee partijen in de toekomst plannen kunnen maken voor de kerken.

Inhoud

De kerkenvisie is gereed en is onderdeel van de erfgoednota.

Planning

De kerkenvisie is gereed.

Financiën

Er is geld beschikbaar gesteld door het rijk voor het maken van een kerkenvisie.

Er is geen overschrijding.

503.1-4C: Er wordt uitvoering gegeven aan de vastgestelde Erfgoednota

Het omgevingsprogramma erfgoed (voorheen erfgoednota; vanwege het in werking treden van de Omgevingswet werken we voortaan met omgevingsprogramma's in plaats van nota's) is nog niet vastgesteld. Daarom rapporteren we op de voortgang van het opstellen van het omgevingsprogramma erfgoed. Als het programma vastgesteld is, kunnen de daarin genoemde maatregelen worden uitgevoerd. Dan kan gerapporteerd worden op de uitvoering. Planning vaststellen is Q1 2026.

Met het omgevingsprogramma erfgoed geven we aan hoe we in de toekomst om willen gaan met ons erfgoed. De ambities en de prioriteiten worden erin vastgelegd. Een uitvoeringsparagraaf (maatregelen) geeft aan hoe we de doelen willen gaan bereiken.

Inhoud

Omgevingsprogramma Erfgoed is vastgesteld in januari. Inmiddels wordt er ook uitvoering gegeven aan de maatregelen die benoemd zijn in het programma. Hieronder een kort overzicht.

Gereed:

- Instellen adviescommissie
- Erfgoedbeleid (dat is het omgevingsprogramma erfgoed)
- Erfgoedverordening
- Ambtelijke ondersteuning voor organisaties
- Landschapsbiografie in onderwijs aanbieden
- Belang erfgoed borgen in omgevingsvisie
- Kerkenvisie

In uitvoering:

- Onderzoek naar mogelijkheden instellen lokale adviescommissie
- Onderzoek uitbreiding SOM
- Opstellen van dorpsbiografieën

- Erfgoed borgen in het definitief omgevingsplan
- Beschermen waardevolle bomen
- Inventarisatie cultuurhistorisch waardevolle panden

Doorlopend:

- Vergunningverlening, toezicht en handhaving
- Samenwerking met recreatie en toerisme
- Promoten cultureel erfgoed
- Erfgoed educatie (via o.a. de Klyster)
- Actief delen van kennis
- Erfgoed integraal onderdeel laten uitmaken van inrichting van de openbare ruimte
- Erfgoedladder inzetten bij beoordeling plannen

Planning

Er worden veel onderdelen van het omgevingsprogramma erfgoed uitgevoerd. In het omgevingsprogramma staat een planning hiervoor opgenomen.

Financiën

Erfgoednota is vastgesteld zonder extra benodigde financiële middelen. Voor de uitvoering van een aantal onderdelen moet de financiering nog nader worden onderzocht.

SMART-doelstelling

503.1-5: De fysieke leefomgeving wordt klimaatbestendig ingericht

Activiteit

503.1-5A: In 2026 is een Omgevingsprogramma Klimaatadaptatie opgesteld

Wij stellen een Omgevingsprogramma Klimaatadaptatie op om dat uw raad op 15 september 2022 een motie 'klimaatadaptatieve maatregelen' heeft aangenomen. Hierin wordt gevraagd een gemeentelijk klimaatadaptatieplan op te stellen, met als doel de gevaren en gevolgen voor mens en dier van de toenemende hitte, droogte en wateroverlast te beperken en te bestrijden. Er is hierbij gevraagd om onderzoek te doen naar klimaatadaptatieve maatregelen, en waar nodig initiatieven te nemen om onze gemeente klimaatbestendiger te maken.

Inhoud

In het Omgevingsprogramma Klimaatadaptatie richten we ons specifiek op het tijdig aanpassen van onze fysieke leefomgeving aan klimaatverandering (klimaatadaptatie) en niet op het tegengaan van klimaatverandering (klimaatmitigatie). Deze opgave wordt binnen de gemeentelijke organisatie uitgewerkt via een ander spoor (Energietransitie, Warmteprogramma).

Planning

Het concept OP KA is in 2025 opgesteld. Deze ligt in het 3^e kwartaal 2026 ter inzage. Eind 2026 volgt de definitieve besluitvorming.

Financiën

We hebben het beschikbaar gestelde budget gebruikt voor de inhuur van adviesbureaus (analyse klimaatbestendigheid, storymap en participatieproces). Daarnaast wordt het budget gebruikt voor de inzet van interne personele capaciteit voor het opstellen van het omgevingsprogramma, en het besluitvormingsproces wat daarna volgt. Dit budget is op dit moment voldoende.

504.1 Doel: Meer toepassen van de uitgangspunten van de circulaire economie

SMART-doelstelling

504.1-1: De te verbranden hoeveelheden huishoudelijke afvalstoffen wordt teruggebracht van 136 kg/inwoner/jaar tot 125 kg/inwoner/jaar in 2025.

Activiteit

504.1-1A: Inwoners worden gestimuleerd om zo weinig mogelijk afval te produceren en om hun afval zo goed mogelijk te scheiden.

Inwoners worden gestimuleerd om zo weinig mogelijk afval te produceren en om hun afval zo goed mogelijk te scheiden. Uitgangspunt hierbij is dat de inzameling, (na)scheiding en verwerking van huishoudelijk afval is gericht op recycling van goederen, materialen en grondstoffen.

In 2026 worden verbetervoorstellen gedaan om te komen ten aanzien van de reguliere inzameling en de milieustraat, waarbij een verdere harmonisatie van de inzameling en meer recycling van huishoudelijk afval wordt gerealiseerd.

Inhoud

In 2025 is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om tot harmonisatie van de inzameling van huishoudelijk afval te komen. Het college verwacht in de aankomende raadsperiode (2026 en verder) de benodigde maatregelen aan de raad voor te kunnen leggen om een eenduidige inzameling te kunnen realiseren en tegelijkertijd stappen te zetten richting de VANG doelstellingen.

Planning

De planning is om vanaf Q3 kunnen maatregelen aan de raad voorgelegd worden om te komen tot een eenduidige inzameling

Financiën

Er is dekking vanuit de afvalstoffenheffing.

504.1-1B: Er wordt een gemeentelijk circulair ambachtscentrum gerealiseerd in samenwerking met andere organisaties

Er wordt een gemeentelijk circulair ambachtscentrum gerealiseerd in samenwerking met andere organisaties, om te komen tot het zo hoogwaardig mogelijk hergebruiken van afgedankte goederen en materialen. Doel is om in 2026 een pilot te houden op milieustraat de Kooilaan in samenwerking met kringloopbedrijven, Omrin, Dokwurk en gemeente Dantumadiel.

Inhoud

Er worden gesprekken gevoerd met de kringloopwinkels om te komen tot betere samenwerking. Dit moet er ook toe leiden dat er op termijn op de milieustraten een 'voorsorteer-/demontagecentrum' komt. Herbruikbare goederen en materialen worden uit het afval gehaald, niet herbruikbare goederen worden uit elkaar gehaald en gerecycled.

Planning

In 2026 zou worden gestart met een pilot op milieustraat de Kooilaan met het verder sorteren van afvalstromen in samenwerking met Omrin, kringloopwinkel De Wissel, Dokwurk en Dantumadiel. Doel is om te komen tot meer hergebruik. De pilot heeft vertraging opgelopen, omdat met de verschillende partijen nog geen overeenstemming is bereikt over de uitvoering en verantwoordelijkheden. Streven is om de pilot in de tweede helft 2026 alsnog uit te voeren. Mogelijk wordt de pilotperiode hierdoor korter.

Financiën

Er is dekking vanuit de afvalstoffenheffing.

504.1-1C: Opstellen/uitvoeren beleids- en uitvoeringsplan circulaire economie

Ter bevordering van de transitie naar een meer circulaire economie zal de gemeente een duidelijke visie op haar rol en doelstellingen op dit thema formuleren, gekoppeld aan een meerjaren-uitvoeringsagenda.

Er zijn op dit thema veel dwarsverbanden met het thema duurzaamheid. De financiering komt uit de CDOKE- middelen.

Inhoud

Er wordt een beleidsplan circulaire economie opgesteld met daarbij een uitvoeringsplan.

Een circulaire economie gaat in de eerste plaats om anders denken: gebruiken van minder grondstoffen en inzet van andere grondstoffen, waarbij het overhouden van afval na gebruik (storten en verbranden zonder energiewinning) zoveel mogelijk wordt voorkomen. Een circulaire economie kijkt anders naar het ontwerp van product en productieproces.

Een circulaire economie kan zorgen voor minder schaarste aan grondstoffen, is minder belastend voor het milieu en biedt economische perspectief. Het biedt nieuwe kansen voor bedrijven zoals nieuwe markten en samenwerkingsverbanden.

Planning

Er is een uitvraag geformuleerd voor de inhuur van een medewerker die het beleids- en uitvoeringsplan gaat opstellen.

Financiën

Financiering is geregeld via de beschikbare CDOKE- middelen.

505.1 Doel: De energiearmoede wordt zodanig verminderd dat in 2030 alle inwoners blijvend in hun energiebehoefte kunnen voorzien

SMART-doelstelling

505.1-1: Het percentage huishoudens in energiearmoede is in 2026 zodanig verlaagd

Activiteit

505.1-1A: Vanuit het Volkshuisvestingsfonds worden jaarlijks minimaal 30 woningeigenaren ondersteund met isoleren en het plegen van achterstallig onderhoud.

Wij hebben voor woningeigenaren in energiearmoede subsidie voor isolatie en achterstallig onderhoud. Vanuit het Volkshuisvestingsfonds hebben wij middelen om tot en met 2033 ruim 300 huishoudens te ondersteunen. In 2026 ondersteunen wij minimaal 30 huishoudens met een gemiddeld subsidiebedrag van € 30.000.

Inhoud

We ondersteunen bewoners van A tot Z in het verduurzamingsproces. We bieden een gratis energieadvies aan, helpen bij het aanvragen van de subsidies en leningen en bieden nazorg. Alle woningeigenaren die eerder de energietoeslag ontvingen, zijn benaderd voor de regeling.

Planning

Vanaf juni 2025 is de regeling gestart. Medio mei 2026 liepen er circa 100 actieve aanvragen. De eerste huishoudens zijn nu toe aan de uitvoering.

Financiën

In totaal is meer dan € 10 miljoen beschikbaar voor isolatie en achterstallig onderhoud.

Overzicht baten en lasten Programma 5: Wenjen en Omjouwing

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2026	Begroting na wijzigingen 2026	Wijzigingen 2e rapportage 2026	Begroting na 2e rapportage 2026
Baten	8.235	24.516	1.689	26.205
Lasten	-13.428	-31.646	-2.127	-33.773
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-5.193	-7.130	-438	-7.568
Onttrekkingen	381	1.820	-1	1.819
Storting	-10	-10	0	-10
Mutaties reserves	372	1.810	-1	1.809
Gerealiseerd resultaat	-4.821	-5.320	-439	-5.758

Toelichting op de afwijkingen Programma 5: Wenjen en Omjouwing

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
BATEN		
501 Ruimtelijke ontwikkeling / ruimtelijke kwaliteit		
Verschillen kleiner dan € 100.000	3	
502 Wonen		
Verschillen kleiner dan € 100.000	57	
503 Milieu		
Ten behoeve van CDOKE is een specifieke uitkering ontvangen. Dit bedrag is conform de richtlijnen integraal opgenomen aan zowel de baten- als de lastenkant van de begroting. Door deze symmetrische verwerking heeft de uitkering geen invloed op het begrotingsresultaat.	1.613	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	2	
508 Afvalbeleid en afval inzameling		
Verschillen kleiner dan € 100.000	14	
TOTAAL BATEN	1.689	
LASTEN		
501 Ruimtelijke ontwikkeling / ruimtelijke kwaliteit		
Verschillen kleiner dan € 100.000	-169	
502 Wonen		

Er is in 2026 een budget nodig voor het Omgevingsprogramma Voorzieningen Kern Kollum ten behoeve van interne projectkosten en voor het inhuren van een adviesbureau voor het opstellen van het omgevingsprogramma. Dit programma is in 2025 opgestart en in 2025 is er ook budget toegekend, echter bij de jaarrekening 2025 afwikkeling is er geen budgetoverheveling toegepast, daarom wordt dit nu bij de tweede tussentijdse rapportage in 2026 gecorrigeerd en wordt het budget in 2026 alsnog toegekend.	-175	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-111	
503 Milieu		
Ten behoeve van CDOKE is een specifieke uitkering ontvangen. Dit bedrag is conform de richtlijnen integraal opgenomen aan zowel de baten- als de lastenkant van de begroting. Door deze symmetrische verwerking heeft de uitkering geen invloed op het begrotingsresultaat.	-1.613	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-41	
508 Afvalbeleid en afval inzameling		
Verschillen kleiner dan € 100.000	-18	
TOTAAL LASTEN	-2.127	
RESERVES		
Onttrekking reserve Woningbouwontwikkeling	-1	
TOTAAL RESERVES	-1	
TOTAAL SALDO AFWIJKINGEN	-439	

Investerings

Vervangingsinvestering ondergrondse opslag afvalmaterialen (grootboek 7124073); verhoging van investeringskrediet met € 80.000

Er is sprake van een overschrijding binnen de vervangingsinvestering voor ondergrondse containers (restafval, glas en textiel), oorspronkelijk gepland voor 2025–2028. Alleen het binnenwerk en de zuilen worden vervangen; de betonputten blijven behouden omdat deze nog niet zijn afgeschreven. Vanwege verschillende typen betonputten binnen de fusiegemeente is via een Europese aanbesteding een leverancier geselecteerd die maatwerk levert. De leverancier heeft de volledige productie naar voren gehaald naar 2026, waardoor ook de kosten uit 2027 en 2028 in 2026 vallen. Dit leidt tot een budgetoverschrijding in 2026. Voorgesteld wordt de bedragen voor 2027 en 2028 over te hevelen naar 2026. In 2027 en 2028 worden hierdoor geen kosten meer gemaakt. Daarnaast is er € 80.000 aan meerkosten ontstaan (totaal € 920.000 i.p.v. € 840.000), doordat enkele betonputten alsnog vervangen moesten worden. Voorgesteld wordt beide overschrijdingen te verwerken in de rapportage. De hogere kosten leiden tot hogere kapitaallasten, die worden doorberekend via de afvalstoffenheffing.

Programma 6 - Iepenbiere Romte

601.1 Doel: Realiseren van een duurzame inrichting van de openbare ruimte

SMART-doelstelling

601.1-1: Vergroten van de biodiversiteit in gemeentelijk en particulier groen o.a. door het biodiversiteitsplan uit te voeren

Activiteit

601.1-1A: Uitvoeren van het biodiversiteitsplan

Maatregelen uit het biodiversiteitsplan zijn op uitvoeringsniveau uitgewerkt. Voor 2026 zijn maatregelen inzichtelijk. Het gaat hier om aanplant van bomen en inzaaien van kruiden en bollen. Er is echter geen financiële dekking.

Inhoud

Maatregelen voor 2026 vanuit het biodiversiteitsplan zijn inzichtelijk.

Planning

Omdat er geen dekking is voor de maatregelen voor 2026, is voor deze activiteit geen planning.

Financiën

Voor 2026 zijn er geen middelen beschikbaar.

601.1-1B: Initiatieven vanuit de mienskip actief ondersteunen door middel van deelname aan: Geveltuinactie, Steenbreek en Groenfonds

Groene initiatieven voor het biodiverser maken van de openbare ruimte.

We geven hier extra publiciteit aan via de website en social-media. Dit zal met regelmaat worden herhaald. Samen met communicatie wordt hiervoor een communicatieplan opgesteld.

Deze activiteit vindt gedurende het hele jaar plaats.

Inhoud

Initiatieven vanuit de mienskip worden meegenomen in lopende werkzaamheden. Dit doen we als er vragen vanuit dorpsbelangen komen.

Door bezuinigingen is het Groenfonds per 1 januari 2026 stopgezet.

Planning

Deze activiteit vindt gedurende het hele jaar plaats.

Financiën

Middelen zijn beperkt. Daar waar mogelijk proberen we initiatieven in projecten mee te nemen. Gelabelde financiële middelen ontbreken.

601.1-1C: Uitvoeren *Businesscase ecologisch bermbeheer*

Door ecologisch te maaien, stimuleren wij meer biodiversiteit in de gemeentelijke bermen.

We hebben hiervoor nieuw materieel besteld. De levering is volgens planning verlopen. Vanaf maaiseizoen 2026 (vanaf juni) wordt hier gebruik van gemaakt.

Inhoud

Vanaf dit maaiseizoen hebben we nieuw materieel ter beschikking voor het ecologisch beheren van de bermen. Daarnaast zijn de maaikaarten bijgewerkt en wordt er gewerkt aan een bermbeheerplan. Dit om het ecologisch maaien te koppelen aan de groen-blauwe dooradering van de gemeente.

Planning

Conform planning (start uitvoering voorjaar 2026). Eind 2026 wordt de nieuwe werkwijze intern geëvalueerd.

Financiën

Geen afwijkingen.

601.1-1D: *Bevorderen van kennis over een biodiverse woon- en leefomgeving door een informatieweek te organiseren*

Deze activiteit is bedoeld om kennis en bewustzijn te bevorderen op het gebied van biodiversiteit.

Inhoud

In 2023 en 2024 zijn een groene en blauwe week georganiseerd. In 2025 is in plaats van een week een enkele activiteit georganiseerd. Wegens het ontbreken van budget en capaciteit is in 2025 is afgesproken om deze activiteit te laten vervallen vanaf 2026.

Planning

Er staan geen informatieweek of activiteit gepland voor dit jaar.

Financiën

Er zijn geen budget en geen capaciteit om deze activiteit uit te voeren.

601.1-1E: Landexoten bestrijding op een efficiënte manier beheersbaar houden

Landexoten bestrijding, zoals bestrijding van Reuze Berenklaauw en Japanse Duizendknoop, op een efficiënte manier beheersbaar te houden.

Inhoud

Op dit moment voeren we actief beheer uit op de Japanse Duizendknoop. Overige landexoten, zoals berenklaauw, worden niet actief beheerd, maar in dagelijkse werkzaamheden meegenomen door Gemeentewerk.

Planning

Deze activiteit loopt volgens planning..

Financiën

Voor efficiënt en effectief beheer van de landexoten zijn op dit moment onvoldoende middelen beschikbaar om volledig te bestrijden. Het budget is leidend voor de bestrijding.

601.1-1F: Waterexoten bestrijding op een efficiënte manier beheersbaar te houden

Waterexoten bestrijding, zoals bestrijding Grote waternavel en Watertheunisbloem, op een efficiënte manier beheersbaar te houden.

Inhoud

Vanuit de gemeente wordt waar mogelijk rekening gehouden met het tegengaan van de verspreiding van waterexoten. Door de gemeente aangetroffen waterexoten worden gemeld bij Wetterskip Fryslân. De gemeente Noardeast-Fryslân maakt met Wetterskip op dit moment afspraken over de bestrijding van waterexoten. Hierover bent u geïnformeerd in de raadsbrief van 3 maart 2026.

Planning

Jaarrond houden we in de gaten waar waterexoten aanwezig zijn. Locaties waar exoten aanwezig zijn, worden gemeld bij het Wetterskip.

Financiën

Op dit moment zijn er geen middelen beschikbaar om waterexoten te beheren en bestrijden. Er is bezuinigd op het beheer van exoten in het algemeen. Er wordt nauw samengewerkt met het Wetterskip om de exoten te bestrijden.

602.1 Doel: Het bevorderen van een verkeersveiliger leefomgeving met oog voor een (blijvend) goede bereikbaarheid.

SMART-doelstelling

602.1-1: Het creëren van veilige bereikbaarheid

SMART-doelstelling

602.1-2: Bevorderen duurzame mobiliteit

Activiteit

602.1-2A: Stimuleren van fietsen

Stimuleren van fietsen door het aanbieden van verbeterde fietsinfrastructuur (incl. fietsparkeren). Op basis van ambities GMP. Het Jaachpaad tussen Dokkum en Tergrêft wordt verbreed. Het project is in samenwerking met it Wetterskip.

Inhoud

Het Jaachpaad tussen Dokkum en Tergrêft wordt verbreed.

Planning

In 2026 ligt de focus op het uitwerken van de samenwerkingsovereenkomst met Wetterskip Fryslân en het doorlopen van de bouwteamfase om te komen tot een scherp ontwerp en een sluitende raming, waarna eventuele aanvullende middelen aan de raad worden voorgelegd. In 2027 kan, bij voldoende budget en afgeronde besluitvorming, de realisatie in één aaneengesloten uitvoering plaatsvinden.

Financiën

Het project heeft vertraging opgelopen. Door o.a. inflatie zijn de realisatiekosten fors toegenomen. Dit financiële gat moet nog gedicht worden. Zie ook planning

SMART-doelstelling

602.1-3: Het verbeteren van de leefbaarheid

Activiteit

602.1-3A: Uitvoeren maatregelen ten behoeve van autoluwere binnenstad Dokkum

Om de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de binnenstad van Dokkum te verbeteren is het gewenst om het autoverkeer te doen afnemen. Deze afname moet in balans zijn met het behoud van de economische vitaliteit van de binnenstad. Voor de binnenstad van Dokkum is een verkeerscirculatie- en parkeerprogramma gemaakt.

Voor het parkeervraagstuk streven we naar een hoog ambitieniveau voor Dokkum. We zoeken naar een structurele parkeeroplossing die past bij de ambities van onze stad. Een parkeeroplossing met kwaliteit tegen de binnenstad aan die het mogelijk maakt om de binnenstad zelf autoluwer te maken.

Inhoud

Voor de binnenstad van Dokkum is een verkeerscirculatie- en parkeerprogramma gemaakt. Dit verkeerscirculatie- en parkeerprogramma is in maart 2026 definitief vastgesteld door het college

Planning

Na de vaststelling van het Verkeerscirculatie- en parkeerprogramma binnenstad Dokkum in maart 2026 worden nu de verschillende maatregelen uit het programma verder uitgewerkt

Financiën

Het programma is binnen het beschikbare budget gemaakt. Voor de maatregelen, voortvloeiend uit het programma, moet separaat naar financiële middelen worden gezocht.

Overzicht baten en lasten Programma 6: Iepenbiere Romte

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2026	Begroting na wijzigingen 2026	Wijzigingen 2e rapportage 2026	Begroting na 2e rapportage 2026
Baten	8.890	8.790	-438	8.352
Lasten	-35.097	-35.758	-827	-36.584
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-26.208	-26.968	-1.264	-28.232
Onttrekkingen	1.754	2.469	-13	2.456
Storting	-169	-169	0	-169
Mutaties reserves	1.585	2.300	-13	2.287
Gerealiseerd resultaat	-24.623	-24.668	-1.277	-25.945

Toelichting op de afwijkingen Programma 6: Iepenbiere Romte

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
BATEN		
504 Verkeer en Vervoer/ Mobiliteit		
De geraamde extra parkeerinkomsten (Randparkeerplaatsen Dokkum) in 2026, zoals opgenomen in de begroting, worden niet gerealiseerd. Dit komt doordat de parkeermeters nog niet kunnen worden aangesloten, waardoor de verwachte inkomsten tijdelijk uitblijven.	-580	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	0	I
601 Beheer openbare ruimte		
Vergoedingen ontvangen van nutsbedrijven als gevolg van werkzaamheden aan kabels en leidingen.	110	I
In verband met de invoering van de Belastingverordening 2026 worden de geraamde inkomsten overgeheveld naar het betreffende begrotingsonderdeel, zodat de baten aansluiten bij de nieuwe verordening en de bijbehorende opbrengsten op de juiste plaats worden verantwoord.	-93	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	4	I
603 Beheer en onderhoud sportvelden en gebouwen		
Hogere huurinkomsten afkomstig van verhuurde objecten aan de Holwerderweg.	123	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-2	I
604 Beheer en onderhoud begraafplaatsen		
Verschillen kleiner dan € 100.000	0	I
TOTAAL BATEN	-438	
LASTEN		
504 Verkeer en Vervoer/ Mobiliteit		
Verschillen kleiner dan € 100.000	-8	I
601 Beheer openbare ruimte		
De afgelopen winter was uitzonderlijk zwaar, met circa 95 strooibeurtten tegenover gemiddeld 30. Hierdoor was het noodzakelijk om onderaannemers in te schakelen en extra provinciale inzet te benutten om de wegen begaanbaar te houden. Deze omstandigheden hebben geleid tot hogere kosten.	-231	I
Er zijn verschillende aanpassingen verwerkt in de bedrijfsvoeringsbudgetten. Deze aanpassingen worden doorbelast naar de programma's. Verdere toelichting is te vinden in de bijlage mutaties bedrijfsvoering.	-112	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-166	I
603 Beheer en onderhoud sportvelden en gebouwen		
De tarieven voor het gebruik van gemeentelijke zwembaden (Tolhuisbad & Paradyske) zijn aangepast op basis van de geldende indexatie. Deze aanpassing volgt de afspraken uit de	-135	I

begroting en is bedoeld om prijsstijgingen, zoals hogere energiekosten, onderhoud en personeelslasten, te compenseren en de financiële continuïteit van de zwembaden te waarborgen.			
Verschillen kleiner dan € 100.000		-130	I
604 Beheer en onderhoud begraafplaatsen			
Verschillen kleiner dan € 100.000		-44	I
TOTAAL LASTEN		-827	
Onttrekkingen aan reserves			
Verschillen kleiner dan € 100.000		-13	I
Totaal Onttrekkingen aan reserves		-13	I
Verschillen kleiner dan € 100.000			
TOTAAL SALDO AFWIJKINGEN		-1.277	

Investeringsen

Reconstructie Sonnemaplein Dokkum- overschrijding van € 50.000 (grootboek 7124325)

De werkzaamheden voor de reconstructie van het Sonnemapleintje in Dokkum zijn afgerond en het project is volledig opgeleverd. Zoals gemeld in de 1e Turap 2025 is tijdens de uitvoering sprake geweest van meerkosten voor archeologisch onderzoek. Deze kosten zijn ontstaan door aanvullende wettelijke vervolgonderzoeken, als gevolg van een groot aantal archeologische vondsten in de bodem.

Herinrichting Legeweg + Parksteeg Dokkum - overschrijding van € 75.000 verhoging (grootboek 7124130)

De werkzaamheden voor de reconstructie van de Legeweg en Parksteeg in Dokkum zijn afgerond. Tijdens de uitvoering zijn meerkosten ontstaan door aangetroffen bodemvervuiling. Conform de geldende wet- en regelgeving moest de verontreinigde grond op de juiste wijze worden afgevoerd en verwerkt.

Algemene dekkingsmiddels

Overzicht baten en lasten Algemene dekkingsmiddels

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2026	Begroting na wijzigingen 2026	Wijzigingen 2e rapportage 2026	Begroting na 2e rapportage 2026
Baten	140.829	141.347	89	141.436
Lasten	-2.656	-2.740	97	-2.643
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	138.173	138.607	186	138.793
Onttrekkingen	378	564	0	564
Stortingen	0	-50	0	-50
Mutaties reserves	378	514	0	514
Gerealiseerd resultaat	138.550	139.121	186	139.307

Toelichting op de afwijkingen Algemene dekkingsmiddels

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
BATEN		
Algemene Uitkering	89	
Verschillen kleiner dan € 100.000	89	I
TOTAAL BATEN	89	
LASTEN		
Overige algemene dekkingsmiddelen	97	
Er zijn verschillende aanpassingen verwerkt in de bedrijfsvoeringsbudgetten. Deze aanpassingen worden doorbelast naar de programma's. Verdere toelichting is te vinden in de bijlage 'Mutaties bedrijfsvoering'.	-126	I
De voorziening verlofsparen is verplaatst van Algemene Dekkingsmiddels naar de bedrijfsvoeringsbegroting. Het betreft een administratieve wijziging.	175	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	48	I
TOTAAL LASTEN	97	
TOTAAL MUTATIES RESERVES	0	
TOTAAL SALDO AFWIJKINGEN	186	

Overhead

Overzicht baten en lasten Overhead

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2026	Begroting na wijzigingen 2026	Wijzigingen 2e rapportage 2026	Begroting na 2e rapportage 2026
Baten	2.638	2.796	114	2.910
Lasten	-21.180	-22.291	-333	-22.624
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-18.542	-19.495	-219	-19.714
Onttrekkingen	545	1.438	-44	1.394
Gerealiseerd resultaat	-17.997	-18.057	-263	-18.320

Toelichting op de afwijkingen Overhead

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
BATEN		
Overhead	114	
In de dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Dantumadiel is een risico-opslag opgenomen om eventuele, niet-voorzien meerkosten te dekken. Deze risico-opslag is destijds onjuist begroot. Met deze wijziging wordt de risico-opslag gecorrigeerd.	162	S
Verschillen kleiner dan € 100.000	-48	I
TOTAAL BATEN	114	
LASTEN		
Overhead	-333	
Er zijn verschillende aanpassingen verwerkt in de bedrijfsvoeringsbudgetten. Deze aanpassingen worden doorbelast naar de programma's. Verdere toelichting is te vinden in de bijlage 'Mutaties bedrijfsvoering'.	-341	I/S
Verschillen kleiner dan € 100.000	8	I
TOTAAL LASTEN	-333	
Onttrekkingen aan reserves		
Verschillen kleiner dan € 100.000	-44	I
Totaal Onttrekkingen aan reserves	-44	
TOTAAL MUTATIES RESERVES	-44	
TOTAAL SALDO AFWIJKINGEN	-263	

Heffing vennootschapsbelasting

Overzicht baten en lasten Heffing VPB

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2026	Begroting na wijzigingen 2026	Wijzigingen 2e rapportage 2026	Begroting na 2e rapportage 2026
Lasten				
92 VPB	-11	-11	0	-11

Onvoorzien

Overzicht baten en lasten Onvoorzien

Overzicht baten en lasten Onvoorzien

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2026	Begroting na wijzigingen 2026	Wijzigingen 2e rapportage 2026	Begroting na 2e rapportage 2026
Lasten	-1	-1	0	-1
Gerealiseerd resultaat	-1	-1	0	-1

Bijlage 1: Mutaties bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoeringsbudgetten worden doorbelast aan de verschillende programma's. In deze 2e tussentijdse rapportage zijn aanpassingen in de bedrijfsvoeringsbudgetten (bijv. loonkosten en ICT-kosten) verwerkt. Onderstaande tabel laat zien welk effect deze aanpassingen op de programma's hebben. In de toelichting onder de tabel worden de aanpassingen groter dan € 100.000 toegelicht.

Tabel (bedragen x €1.000)

Excel-tabel

Programma	Taakveld	Som van Bedrag
01 Ynwenner en Bestjoer	101 Bestuur	-4
	103 Veiligheid	-84
Totaal 01 Ynwenner en Bestjoer		-88
02 Mienskip	201 Voorzieningen	-53
	202 Onderwijshuisvesting en -kansenbeleid	-17
	203 Sport	-45
	204 Cultuur	-32
Totaal 02 Mienskip		-147
03 Soarch en WolwÃzen	301 WMO (maatschappelijke participatie)	37
	303 Inkomensondersteuning	-92
	304 Participatie	-347
	305 Jeugdwet	-18
	308 Onderwijs (kinderopvang / vve)	-6
Totaal 03 Soarch en WolwÃzen		-426
04 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	401 Economie en werkgelegenheid	-22
	403 Recreatie en toerisme	-10
Totaal 04 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje		-33
05 Wenjen en Omjouwing	501 Ruimtelijke ontwikkeling / ruimtelijke kwaliteit	-92
	502 Wonen	-107
	503 Milieu	-91
	508 Afvalbeleid en afval inzameling	-4
Totaal 05 Wenjen en Omjouwing		-294
06 Iepenbiere Romte	504 Verkeer en vervoer / Mobiliteit	-8
	601 Beheer openbare ruimte	-270
	603 Beheer en onderhoud sportvelden en gebouwen	-30
	604 Beheer en onderhoud begraafplaatsen	-8
Totaal 06 Iepenbiere Romte		-316
90 Algemiene dekkingsmiddels	093 Overige algemene dekkingsmiddelen	-126
Totaal 90 Algemiene dekkingsmiddels		-126
91 Overhead	094 Overhead	-341
Totaal 91 Overhead		-341
Eindtotaal		-1.771

Toelichting mutaties bedrijfsvoering

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
Het formatiebudget voor Duurzaamheid (CDOKE) is toegevoegd aan de bedrijfsvoeringsbegroting. De financiële dekking hiervoor was eerder al verwerkt in de begroting van Programma 5.	-772	S

De kosten van personele inzet voor de Regeling Opvang Ontheemden zijn toegevoegd aan de bedrijfsvoeringsbegroting. De financiële dekking komt uit Programma 3.	-339	I
Als gevolg van de ontvlechting per 1/1/2024 is er overbezetting ontstaan. De omvang hiervan is gedaald, waardoor de kosten naar beneden zijn bijgesteld.	182	I
De kosten van personele inzet op Gezondheidszorg is toegevoegd aan de bedrijfsvoeringsbegroting. De financiële dekking komt uit Programma 3.	-128	S
De functie van Integratiecoach is verplaatst naar Dokwerk. Het budget is verplaatst naar Programma 3.	132	S
De voorziening verlofsparen is verplaatst van Algemene Dekkingsmiddelen naar de bedrijfsvoeringsbegroting. Het betreft een administratieve wijziging.	-175	I
Als gevolg van de hoge brandstofprijzen is de raming van brandstofkosten naar boven bijgesteld.	-128	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-543	I/S
Totaal mutaties voor reserves bedrijfsvoeringsbudgetten	-1.771	
Totaal onttrekkingen/toevoegingen aan reserves	0	
Totaal na mutaties reserves	-1.771	

Totaaloverzicht financieel effect

Totaaloverzicht financieel effect

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2026	Begroting na wijzigingen 2026	Wijzigingen 2e rapportage 2026	Begroting na 2e rapportage 2026
Baten				
01 Ynwenner en Bestjoer	1.108	1.108	19	1.127
02 Mienskip	733	775	13	788
03 Soarch en Wolwêzen	23.225	24.851	5.516	30.367
04 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	460	11.023	286	11.309
05 Wenjen en Omjouwing	8.235	24.516	1.689	26.205
06 Iepenbiere Romte	8.890	8.790	-438	8.352
90 Algemiene dekkingsmiddels	140.829	141.347	89	141.436
91 Overhead	2.638	2.796	114	2.910
Totaal Baten	186.119	215.206	7.289	222.494
Lasten				
01 Ynwenner en Bestjoer	-12.410	-12.205	-222	-12.427
02 Mienskip	-9.208	-11.150	-713	-11.863
03 Soarch en Wolwêzen	-91.129	-93.801	-6.942	-100.742
04 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	-2.074	-14.259	-276	-14.535
05 Wenjen en Omjouwing	-13.428	-31.646	-2.127	-33.773
06 Iepenbiere Romte	-35.097	-35.758	-827	-36.584
90 Algemiene dekkingsmiddels	-2.656	-2.740	97	-2.643
91 Overhead	-21.180	-22.291	-333	-22.624
92 VPB	-11	-11	0	-11
93 Onvoorzien	-1	-1	0	-1
Totaal Lasten	-187.194	-223.862	-11.341	-235.203
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.076	-8.657	-4.052	-12.709
Onttrekkingen	4.237	12.041	185	12.226
Stortingen	-179	-529	-10	-539
Mutaties reserves	4.058	11.513	175	11.687
Gerealiseerd resultaat	2.982	2.856	-3.878	-1.022

Effecten voor de meerjarenraming

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Baten				
01 Ynwenner en Bestjoer	19	19	19	19
02 Mienskip	1	1	1	1
03 Soarch en Wolwêzen	511	511	511	511
04 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	485	531	538	545
05 Wenjen en Omjouwing	76	76	76	76
06 Iepenbiere Romte	-85	-79	-73	-67
90 Algemiene dekkingsmiddels	0	0	0	0
91 Overhead	162	162	162	162
Totaal Baten	1.169	1.221	1.234	1.247
Lasten				
01 Ynwenner en Bestjoer	-222	-222	-207	-237
02 Mienskip	-543	-311	-311	-311
03 Soarch en Wolwêzen	-1.534	-1.536	-1.533	-1.533
04 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	-584	-630	-637	-643
05 Wenjen en Omjouwing	-268	-268	-268	-268
06 Iepenbiere Romte	-233	110	34	-112
90 Algemiene dekkingsmiddels	61	61	61	61
91 Overhead	-361	-361	-361	-361
Totaal Lasten	-3.684	-3.158	-3.223	-3.405
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-2.516	-1.936	-1.989	-2.158
Onttrekkingen	519	-23	-104	-104
Stortingen	-310	0	0	0
Mutaties reserves	209	-23	-104	-104
Gerealiseerd resultaat	-2.307	-1.960	-2.093	-2.262

Majeure projecten

Centrale huisvesting

SMART-doelstelling

Centrale huisvesting

Activiteit

Het bestuurlijke deel van het gemeentehuis in Dokkum wordt vernieuwd en opgeknapt.

Het project betreft de verbouwing van bouwdeel A1, de oude monumentale gebouwen aan de Zijl en de Suupmarkt. Daarnaast worden de bouwdelen A2, A3 en B aan de Koningstraat verbouwd en deels nieuw gebouwd. Het hele project duurt ongeveer vijf jaar.

Inhoud

Het project gaat over de verbouwing van bouwdeel A1. Dit zijn de oude, monumentale gebouwen aan de Zijl en de Suupmarkt. Daarnaast worden de bouwdelen A2, A3 en B aan de Koningstraat verbouwd en deels nieuw gebouwd. Het hele project duurt ongeveer vijf jaar.

In de eerste helft van 2026 wordt verder gewerkt aan het ontwerp. Dit ontwerp wordt uitgewerkt tot een definitief ontwerp. Nadat het ontwerp definitief is, worden de vergunningen aangevraagd. In de tweede helft van 2026 (en begin 2027) wordt een aannemer en installateur geselecteerd. Na de selectie wordt begonnen de ver(nieuw)bouw.

Participatie

De betrokkenheid van de gemeenteraad is belangrijk en wordt actief gezocht. De raad wordt via de bestaande planning en control (P&C-cyclus) op de hoogte gehouden van dit project. Het huisvestingsproject is door de raad aangemerkt als een majeur project en wordt daarom ook binnen deze rapportages gevolgd. Bij bijzondere ontwikkelingen wordt de raad via een raadsbrief geïnformeerd.

Voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners is een participatieplan opgesteld. De participatie kan plaatsvinden via bijeenkomsten, individuele gesprekken met belanghebbende of via een brief. Ook wordt de gemeentelijke website gebruikt om informatie te delen. Inspraakmomenten zijn en worden ingepland.

Ook interne medewerkers zijn en worden betrokken bij het project. Dit gebeurt via (inloop)bijeenkomsten en via berichten op het intranet.

Planning

De planning ligt op schema.

Financiën

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Kadernota 2023:	
Bij :Bouwdeel A1 (rijksmonumenten) en A2	2.600
Bij: Bouwdeel B	5.700
Bij: Inrichting A en B	616
Bij: Raadsbesluit 18-09-2025 verhogen investeringskrediet	11.571
Bij: Projectsubsidies	-
Actueel budget	20.487
Af: Lasten tot en met 22-05-2026	-913
Af: Aangegane verplichtingen tot en met 22-05-2026	-1.818
Saldo	17.756
AF: Verwachte lasten tot en met einde project	-17.756
Eindsaldo	0

Toelichting:

De begroting hierboven geldt voor de hele duur van het project. Het project loopt van 2024 tot en met 2028. Dat betekent dat alle baten, lasten en verplichtingen in deze rapportage bij de periode van vijf jaar horen.

Campus Kollum

SMART-doelstelling

Campus Kollum

Activiteit

Onderzoek Campus Kollum uitvoeren

Omdat er steeds meer leerlingen zijn, hebben de scholen voor voortgezet onderwijs in Kollum te weinig ruimte. Daarom is uitbreiding van de Campus Kollum nodig. Er zijn daardoor plannen voor een Brede Campus Kollum.

Inhoud

Het definitieve plan voor Brede Campus Kollum werd op 13 maart 2025 aan de Raad voorgelegd. Op 21 mei 2025 werd positief en unaniem besloten voor uitvoering van de voorgelegde plannen. Ook werd een amendement aangenomen.

De afgelopen maanden werd overleg gevoerd met de (toekomstige) gebruikers van het project Brede Campus Kollum. Deze gesprekken zullen de komende tijd verdergaan.

Participatie

Voor het project brede Campus Kollum is een participatieplan geschreven.

Het participatieplan omschrijft de inleiding, context, doelstellingen, kaders en randvoorwaarden, stakeholders, mijlpalen, participatievormen, participatievragen, werkvormen, resultaten en communicatie.

Er is een [website](#) beschikbaar die voorziet in actuele informatie over het project. Naar aanleiding van bovenstaand zijn er diverse acties uitgevoerd zoals meerdere overleggen met de werkgroep die vanuit het dorp is ontstaan. En informatieavonden voor inwoners en omwonenden.

En wordt er gewerkt aan een herziening van het participatieplan omdat de volgende fase van het project een andere participatiebehoefte heeft dan tot op heden.

Planning

Het betreft een meerjarenplanning. De stand van zaken aan het begin van 2026 is als volgt:

Onderwerp	Tijdspad
Juridische kaders afstemmen en opstellen	Q1/ Q2 2026
Bouwvoorbereidingen starten	Q3 2026
Start inbreiding, uitbreiding Campus en nieuwbouw multifunctioneel centrum	Q3 2027

Omdat het vaststellen van het juridisch eigenaarschap van het vastgoed grote zorgvuldigheid vraagt, loopt de planning een maand uit.

Financiën

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Bij: 2023 Raadsbesluit december 2023 t.b.v. Programma Onderwijshuisvesting (OHP) 2024	12.700
Bij: 2025 Raadsbesluit 21-5-2025 verhogen budget	7.500
Actueel budget	20.200
Af: Lasten tot en met 22-05-2026	-1.082
Af: Aangegane verplichtingen tot en met 22-05-2026	-46
Saldo	19.072
Verwachte Lasten tot en met einde project	-19.072

Eindsaldo	0
-----------	---

Toelichting:

De begroting hierboven geldt voor de hele duur van het project. Het project loopt van 2025 tot en met 2029. Dat betekent dat alle uitgaven en verplichtingen in deze begroting horen bij deze periode van vier jaar.

Het huidige budget is tot op heden voldoende voor de gestelde doelen.

MFC Burdaard

SMART-doelstelling

MFC Burdaard

Activiteit

Uitvoeren aanpak MFC Burdaard

In 2021 gaf het toenmalige bestuur van het MFC it Spektrum bij ons aan dat zij zorgen hadden over de toekomst van het MFC. De exploitatie was niet sluitend te krijgen door tegenvallende inkomsten en hoge kosten. Wij zijn een traject gestart om tot een oplossing te komen, zodat de basisvoorzieningen voor Burdaard en Jislum e.o. behouden blijven.

Inhoud

Op 20 november 2025 heeft de Raad besloten om verder te onderzoeken welke oplossing het meest haalbaar is voor de problematiek rondom MFC Burdaard. Dit doen wij door middel van twee sporen. Spoor A gaat over de dorpshuisfunctie. Het dorp is zelf verantwoordelijk voor het uitwerken van dit spoor. Spoor B gaat over het gebouw zelf. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitwerking van spoor B. De sporen zijn met elkaar verbonden en hebben raakvlakken. Daarom is er tussen de sporen waar nodig overleg. Daarna werkt ieder spoor zelfstandig verder aan de eigen uitwerking.

Als gemeente bekijken we verschillende mogelijkheden voor spoor B (MFC). Hierbij onderzoeken we bijvoorbeeld gedeeltelijke verkoop of gedeeltelijke sloop. De eerste resultaten laten zien dat het lastig is om een oplossing te vinden binnen de uitgangspunten van de raad, namelijk met een positief bedrijfsresultaat en tegelijk de basisvoorzieningen behoudt.

Participatie

Het dorp is verantwoordelijk voor spoor A. Zij neemt de verantwoordelijkheid die de raad heeft gegeven serieus. Er is een stuurgroep gevormd met betrokken inwoners uit Burdaard en omgeving. Dorpswruk zit deze stuurgroep voor. Uit een bijeenkomst (maart 2026) en een enquête (april 2026) blijkt dat er een groot draagvlak is voor een dorpshuis. Momenteel wordt spoor A verder uitgewerkt en denken ze na over de locatie en invulling van het dorpshuis.

Planning

In februari 2027 zal een voorstel voor een toekomstbestendige oplossing voor beide sporen aan de raad worden voorgelegd.

Financiën

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	x € 1.000
Bij: 2024 Onderzoeksbudget beschikbaar gesteld	30
Bij: 2025 Restant subsidiebudget MFC en vrijval exploitatiesubsidie	44
Bij: 2025 2e Turap	75
Bij: 2026 raadsbesluit 20 november 2025	100
Actueel budget	249
Af: Lasten tot en met 22-05-2026	-149
Af: Aangegane verplichtingen tot en met 22-05-2026	-4
Saldo	96
Verwachte lasten tot en met einde project	-96
Eindsaldo	0

Toelichting:

De begroting hierboven geldt sinds dat het project in 2024 is aangemerkt als een majeur project. Dat betekent dat alle uitgaven en verplichtingen in deze begroting horen bij deze periode.

De door de raad vastgestelde planning is ambitieus en vraagt om zorgvuldige afstemming met betrokkenen. Waarschijnlijk hebben we meer tijd nodig om de opdracht van de raad zorgvuldig uit te voeren. Mogelijk heeft een langer tijdspad ook consequenties voor het benodigde budget. Zodra daar meer duidelijkheid over is, laten wij dat de raad weten.

In de ontwikkelreserve is voor het MFC Burdaard € 3 mln. geormerkt (€ 1,8 mln. voor de dorpshuisfunctie en € 1,2 mln. voor de sportfunctie).

Scholenpark Dokkum

SMART-doelstelling

Scholenpark Dokkum

Activiteit

Onderzoek Scholenpark Dokkum uitvoeren

Wij willen komen tot passende onderwijshuisvesting voor Dockinga College, Dalton Dokkum, Burgerschool en Bonifatiuschool op de plek van Scholenpark A aan de Parklaan/Woudweg. Ook wil Fierder Onderwijs het vmbo gemengd/ theoretisch van het Dockinga College verplaatsen van Scholenpark A naar Scholenpark B. Samen met de scholen gaan we uit van deze hoofdthema's:

- Gelijkwaardigheid
- Groen
- Cultuur en Sport
- Verbinding
- Veiligheid
- Zichtbaar
- Flexibel
- Zorg en onderwijs

Inhoud

In het eerste kwartaal van 2026 is het definitief ontwerp vastgesteld. De volgende fase is het het opstellen van een technisch ontwerp. Ook is er een landschapsarchitect geselecteerd die ervoor gaat zorgen dat het Scholenpark A een geheel gaat worden. De landschapsarchitect houdt rekening met de eerder genoemde hoofdthema's, die aan de basis liggen van dit project. Aansluitend zal de gemeente een omgevingsvergunning aanvragen en het proces starten voor de selectie van een aannemer.

Voordat tot uitvoering wordt overgegaan zal uw raad geïnformeerd worden tijdens een petear over het aanbestedingsresultaat. Wij verwachten hier meer duidelijkheid over te hebben in het vierde kwartaal van dit jaar.

Participatie

Voor het project Scholenpark A is een participatieplan geschreven.

Het participatieplan omschrijft de inleiding, context, doelstellingen, kaders en randvoorwaarden, stakeholders, mijlpalen, participatievormen, participatievragen, werkvormen, resultaten en communicatie.

Er is een [website](#) beschikbaar die voorziet in actuele informatie over het project. En er wordt regelmatig een nieuwsbrief opgesteld en verzonden naar omwonenden en betrokkenen, zoals leerkrachten en ouders van de scholen voor primair- en voortgezet onderwijs. Daarnaast zijn er diverse acties uitgevoerd, zoals meerdere overleggen met toekomstige gebruikers en omwonenden.

Op donderdag 28 mei 2026 heeft een inloopbijeenkomst plaatsgevonden. Er was gelegenheid voor belangstellenden om kennis nemen van de huidige ontwerpen van de nieuw te bouwen scholen. Daarnaast kon input gegeven worden aan de landschapsarchitect over de terreininrichting van het Scholenpark A Dokkum.

Er wordt gewerkt aan een herziening van het participatieplan, omdat de volgende fase van het project een andere participatiebehoefte heeft dan tot op heden.

Planning

Onderwerp	Tijdspad
Definitief ontwerp	Q1 2026
Technisch ontwerp (bestek)	Q2 2026
Prijsvorming/(EU) Aanbesteding	Q3 2026
Omgevingsvergunning	Q3 2026
Petear aanbestedingsresultaat aanbesteding	Q4 2026
Gefaseerde aanvang realisatie (incl. voorbereiding)	H2 2026 - H2 2027
Gefaseerde opleveringen	H2 2027 - H 2028

Financiën

In 2026 wordt circa 10% van het totale investeringsbudget uitgegeven (circa 4 miljoen euro).

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Raadsbesluit 5 juni 2025	
Bij: Scholenpark A	32.177
Bij: Vmbo GT	7.431
Bij: Kinderopvang	2.400
Actueel budget	42.008
Af: Lasten tot en met 22-05-2026	- 1.994
Af: Aangegane verplichtingen tot en met 22-05-2026	- 2.168
Saldo	37.846
Verwachte lasten tot en met einde project	-37.846
Eindsaldo	0

Toelichting:

De begroting hierboven geldt voor de hele duur van het project. Het project loopt van 2025 tot en met 2029. Dat betekent dat alle uitgaven en verplichtingen in deze begroting horen bij deze periode van vier jaar. De aangegane verplichtingen zijn hoger dan de kosten. Dit komt omdat alle projecturen (tot en met einde project) en de op dit moment goedgekeurde offertes ten behoeve van de bouwvoorbereidingen zijn meegenomen in de verplichtingen.

Toelichting: het toegekende budget is tot op heden voldoende voor de gestelde doelen.

Noordelijke stadsentree

SMART-doelstelling

Noordelijke stadsentree

Activiteit

Ontwikkeling van de Noordelijke stadsentree

In de afgelopen periode is gewerkt aan de voorbereiding van het onderzoek naar de parkeerproblematiek in de binnenstad van Dokkum, naar aanleiding van de door de raad aangenomen motie “Brede verkenning parkeerproblematiek Binnenstad” van 18 december 2025. Aanleiding voor deze bredere verkenning is onder meer de eerdere ambitie om te komen tot een toekomstbestendige parkeeroplossing ter hoogte van de noordelijke stadsentree van Dokkum. In de afgelopen jaren lag de focus daarbij met name op de locatie van 't Panwurk en de mogelijke realisatie van een centrale parkeervoorziening. Vanuit de raad is vervolgens nadrukkelijk gevraagd om het vraagstuk breder te onderzoeken en meerdere oplossingsrichtingen en locaties integraal met elkaar te vergelijken.

Inhoud

In de voorbereidende fase is het onderzoeksvoorstel verder uitgewerkt en aangescherpt tot een project- en procesvoorstel. Daarbij is invulling gegeven aan de integrale onderzoeksaanpak, waarbij financiële, ruimtelijke, verkeerskundige en maatschappelijke aspecten in samenhang worden onderzocht.

Daarnaast zijn offertes opgevraagd bij externe adviseurs voor specialistische onderdelen van het onderzoek, waaronder parkeer- en verkeersonderzoek, ruimtelijke analyses en financiële doorrekeningen. Tevens is een procesvoorstel opgesteld waarin de onderzoeksaanpak, fasering, participatie en bestuurlijke afstemming nader zijn uitgewerkt. Deze voorbereidende werkzaamheden hebben meer tijd gevraagd dan oorspronkelijk voorzien, maar hebben tegelijkertijd bijgedragen aan een zorgvuldige en kwalitatief sterkere basis voor de uitvoering van het onderzoek.

12 mei j.l. heeft het college ingestemd met het projectvoorstel en tegelijkertijd is de gemeenteraad geïnformeerd middels een raadsbrief. Het onderzoek start formeel 10 juni 2026. In oktober zullen de resultaten van het onderzoek worden aangeboden aan de gemeenteraad (zie planning).

Participatie

Het project bevindt zich nog in de opstartfase. Participatie nog niet aan de orde.

Planning

De formele start van het onderzoek staat gepland voor 10 juni 2026. Vervolgens wordt in de periode juni tot en met september gewerkt aan de inhoudelijke onderzoeken, waaronder de actualisatie van parkeerdata, verkeerskundige analyses, ruimtelijke verkenningen, financiële doorrekeningen en het uitwerken en beoordelen van verschillende varianten. Parallel hieraan worden stakeholdersessies georganiseerd en vindt bestuurlijke afstemming plaats.

De afrondende fase van het onderzoek staat gepland voor oktober van 2026. In deze fase worden de onderzoeksresultaten samengebracht in een integrale afweging en eindrapportage, zodat bestuurlijke besluitvorming over het vervolgtraject kan plaatsvinden eind oktober 2026

Financiën

Voor de uitvoering van het onderzoek heeft de raad een budget van € 150.000 beschikbaar gesteld. Binnen dit beschikbare budget worden zowel de interne projectorganisatie als diverse specialistische onderzoeken en externe advisering bekostigd. Hierbij moet gedacht worden aan verkeerskundige analyses, parkeeronderzoek, ruimtelijke verkenningen, financiële doorrekeningen, participatie en procesbegeleiding.

Op basis van de eerste verkenningen en ontvangen offertes blijft het beschikbare budget een aandachtspunt binnen het onderzoek. De omvang en complexiteit van de parkeeropgave, gecombineerd met de wens om meerdere varianten zorgvuldig en integraal te onderzoeken, zorgen ervoor dat scherpe keuzes moeten worden gemaakt in de diepgang en omvang van de verschillende onderzoeksonderdelen. Hierbij wordt continu gezocht naar een goede balans tussen kwaliteit, uitvoerbaarheid en beschikbare middelen. Binnen de huidige aanpak blijft het uitgangspunt om het onderzoek binnen het beschikbare budget uit te voeren.

Omschrijving	€ (x 1.000)
Bij: 2020 Aanbiedingsbrief begroting onderzoeksbudget	150
Bij: 2024 1e rapportage verhoging voorbereidingskosten	100
Bij: 2026 1e rapportage verhoging voorbereidingskosten (aangenomen motie)	150
Actueel budget	400
Af: Lasten tot en met 22-05-2026	-230
Af: Aangegane verplichtingen tot en met 22-05-2026	0
Saldo	170
Verwachte lasten tot en met einde project	-170
Eindsaldo	0

Harddraverspark

SMART-doelstelling

Harddraverspark

Activiteit

Herinrichting Harddraverspark in Dokkum tot toeristisch en recreatief gebied

Herinrichting van het Harddraverspark in Dokkum tot een toeristisch en recreatief gebied (samenhang herinrichting Tolhuispark).

Inhoud

De kaders zijn het door de raad vastgestelde ontwikkelkader, de gemeentelijke doelen binnen programma 4 “Wurk, Bedriuw en Rekreaasje”, de Omgevingsvisie en het beschikbare krediet. De opdracht is om het ontwikkelkader uit te werken tot een Voorlopig Ontwerp met draagvlak, een realistisch civieltechnisch ontwerp, benodigde onderzoeken en een actuele kostenraming.

De ontwikkeling richt zich op een aantrekkelijk stadspark en toeristisch-recreatief gebied met sportvoorzieningen. Onderdelen zijn onder meer een groene parkeervoorziening, stadsstrand met boulevard, parkhart, sportcluster, verblijfsrecreatie en betere verbinding met de binnenstad.

Participatie

Participatie is nodig en wordt voortgezet met inwoners, omwonenden, gebruikers, ondernemers en maatschappelijke partners. In het Plan van Aanpak is opgenomen dat dit gebeurt via stakeholdersbijeenkomsten, gesprekken per deelgebied, één-op-één overleg, de projectpagina, nieuwsbrieven en de formele inspraakmomenten in de ruimtelijke procedure.

In de afgelopen periode zijn reacties opgehaald en verwerkt in de verdere uitwerking. Aandachtspunten zijn onder andere bereikbaarheid, parkeren, geluid, ecologie, toegankelijkheid, evenementen, het PKN-terrein en de inrichting van het park. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking richting Definitief Ontwerp.

Planning

De planning is bijgesteld. In het oorspronkelijke Plan van Aanpak was afronding van het Voorlopig Ontwerp voorzien in Q4 2024 en afronding van het Definitief Ontwerp uiterlijk 1 januari 2026. Daarbij is al aangegeven dat dit een ambitieuze planning was en dat kwaliteit en zorgvuldigheid voorgaan op snelheid.

De oorspronkelijke planning wordt niet volledig gehaald. Dit komt door de zorgvuldige uitwerking van het TAM-omgevingsplan, de verwerking van participatiereacties, aanvullende onderzoeken en afstemming over onder meer ecologie, geluid, water, parkeren en de verdere inrichting. In 2026 ligt de nadruk op afronding van de planologische procedure en wordt er gestart met de aanbesteding van voor het bouwteam (Definitief Ontwerp t/m oplevering) en voor een recreatie ondernemer.

Financiën

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Totale investering Harddraverspark 2022	5.115
<i>Begrotingswijziging:</i>	
Bij: Inrichting skatepark	50
Bij: Aanvullend krediet kunstgrasveld vv Dokkum	100
Bij: Aankoop grond tennisclub Dokkum	216
Bij: Investeringsbijdrage vv Dokkum & KV Oostergo bouw kantine	350
Bij: Ophogen investeringskrediet Harddraverspark 2023	2.900
Bij: 1e Turap 2024 overname onroerend goed en voorbereidingskosten	700
Actueel budget	9.431
Af: Lasten tot en met 22-05-2026	-3.801
Af: Aangegane verplichtingen tot en met 22-05-2026	0
Saldo	5.630
Verwachte lasten tot en met einde project	-5.630

Eindsaldo	0
-----------	---

Toelichting:

De begroting hierboven geldt voor de hele duur van het project. Het project loopt van 2020 tot en met 2029. Dat betekent dat alle uitgaven en verplichtingen in deze begroting horen bij deze periode van 9 jaar.

Het project stuurt actief op kostenbeheersing en doet er alles aan om binnen de door de raad vastgestelde financiële kaders te blijven. In de verdere uitwerking naar het Definitief Ontwerp wordt opnieuw geraamd en waar nodig bijgestuurd. Aanvullende elementen worden uitsluitend gerealiseerd indien daarvoor financiële ruimte beschikbaar is.

Súd Ie

SMART-doelstelling

Súd Ie

Activiteit

Realisatie (fase 3) Súd Ie & Wetterfront Dokkum

Het Programma Súd Ie & Wetterfront Dokkum omvat de volgende deelprojecten:

1. Fietspad Súd Ie.
2. De vaarroute Súd Ie in de provinciale DM-vaarklasse
3. Ontsluiting van de Noordelijke Stadsgrachten met de Aalsumerpoortbrug. Onderdeel van het Programma Súd Ie is ontsluiting van de Noordelijke Stadsgrachten via een verhoogde Aalsumerpoortbrug op de route Súd Ie. Daarnaast geldt ook de output van een tweede kleine brug en een aanlegvoorziening.
4. Vismonitoring, waterstekjes, boomgaardeilandje, vermarkten, etc.

Inhoud

A. Het deelproject fietspad Súd Ie betreft de aanleg van 8 kilometer fietsroute tussen Dokkum en Oostmahorn

B. De vaarroute Súd Ie in de provinciale DM-vaarklasse (2,4 meter doorvaarhoogte)

C. Ontsluiting Noordelijke Stadsgrachten

Voor de Aalsumerpoortbrug is in 2024 de keuze gemaakt in te zetten op een hoog architectuurniveau brugontwerp met historisch karakter. De andere beide (kleinere) deelprojecten bestaan uit de upgradering van de kleine houten brug naar De Helling en de realisatie van een openbare aanlegvoorziening.

D. De uitvoering van twee deelprojecten vismonitoring wordt uitgevoerd door Van Hall Larenstein in samenwerking met o.a. Wetterskip Fryslân.

E. De upgradering van het boomgaardeilandje bij de binnenstad van Dokkum is een klein deelproject op het kruispunt van vaarwegen.

F. De output voor de vermarkting van de Súd Ie is geleverd met een tweede evenement bij de opening van de Saatsenbrêge en daarmee de vaarroute

G. Bijzonder deelproject betreft de aanleg van enkele waterstekjes als kunstwerken en beleefplekken langs de recreatieve route Súd Ie

In de voorgaande jaren zijn er voor de grote deelprojecten van Súd Ie & Wetterfront Dokkum: de realisatie van de vaarroute Súd Ie afzonderlijke participatietrajecten doorlopen en afgerond. De vaarroute Súd Ie is reeds voltooid. Het andere grote deelproject betreft het deelproject fietspad Súd Ie. Vanwege de impact heeft de planvoorbereiding van de Aalsumerpoortbrug in de afgelopen jaren een afzonderlijk maatwerktraject met Omgevingsparticipatie doorlopen.

Participatie

Deelproject fietspad Súd Ie

Voor het deelproject fietspad Súd Ie is in de periode voorafgaand aan het door de raad vastgestelde bestemmingsplan in 2022 een participatietraject doorlopen uitmondend in een beslissing over het voorkeurs tracé. Vervolgens heeft dat participatietraject een vervolg gekregen bij een procedure over het voorontwerp bestemmingsplan. Daarna is het wettelijke traject van de formele bestemmingsplanprocedure doorlopen met bijbehorende formele proceduremogelijkheden (en ook inspraak bij de gemeenteraad). De gemeenteraad heeft vervolgens het bestemmingsplan in 2022 vastgesteld. Dat raadsbesluit markeerde het voltooien van het participatietraject.

Deelproject Aalsumerpoortbrug

Bij de planvoorbereiding voor de vernieuwing en upgradering van de Aalsumerpoortbrug is met maatwerk ook traject van participatie doorlopen. Dat participatietraject heeft vervolgens uitgemond in een besluit van de gemeenteraad om aanvullende middelen vanuit de gemeente beschikbaar te stellen voor een hoog niveau van brugarchitectuur. Inmiddels is de projectrealisatie begonnen.

Planning

In overleg met het Waddenfonds is de uitvoeringsplanning van het programma Súd Ie verlengd tot eind 2027 in verband met de volgende ontwikkelingen van deelprojecten (op hoofdlijnen):

A. Realisatie Fietspad Súd Ie

Vier jaar na het door de gemeenteraad vastgestelde bestemmingsplan fietspad Súd Ie heeft de Raad van State een positieve uitspraak gedaan over dit bestemmingsplan, waarbij alle punten van het beroep tegen dit bestemmingsplan ongegrond zijn verklaard.

Tot op heden is het niet gelukt om met een laatste grondeigenaar minnelijke overeenstemming te bereiken. 'De Kroon' heeft in vervolg op het eerdere onteigeningsverzoek van de gemeenteraad recent een onteigeningsbesluit genomen. Die onteigening zal later dit jaar een vervolg krijgen bij de Rechtbank.

Deze procedures hebben invloed op de realisatie en voltooiing welke doorschuift naar 2027.

B. Vaarroute Súd Ie

Hoewel de DM-vaarroute met de laatste brug in 2024 is voltooid zal de subsidievaststelling (Waddenfonds e.d.) nog volgen als ook alle (andere) deelprojecten zijn afgerond.

C. Ontsluiting Noordelijke Stadsgrachten

Voor de Aalsumerpoortbrug is in 2024 de keuze gemaakt in te zetten op een hoog architectuurniveau brugontwerp met historisch karakter. Na de aanbesteding in 2025 is inmiddels dit jaar (2026) gestart met het realisatietraject van de nieuwe Aalsumerpoortbrug (1). Bij de uitvoering is een verontreiniging geconstateerd op de plek van de noodbrug. Dat moest vervolgens eerst worden opgelost. De plaatsing van de noodbrug diende om die reden opnieuw te worden ingepland.

Dit jaar (2026) is ook het realisatie jaar van de twee andere afzonderlijke deelprojecten voor verbetering van de ontsluiting van de Noordelijke Stadsgrachten:

(2) het upgraden van de houten voetgangersbrug naar de Helling is inmiddels voltooid en heeft met Keningsdei landelijke bekendheid gekregen met de foto's van de Koninklijke familie op de vernieuwde brug (3) de realisatie van een aanlegvoorziening aan de Noordelijke Stadsgrachten. Dit deelproject zal volgens planning in de tweede helft van 2026 worden gerealiseerd. Deze drie deelprojecten omvatten de totale output binnen het actuele subsidiekader Waddenfonds voor de Noordelijke Stadsgrachten. De Hanspoortbrug maakt geen onderdeel uit van die output.

D. De uitvoering van **twee deelprojecten vismonitoring** zal door Van Hall Larenstein (VHL) in 2026 worden afgerond.

E. De upgradering van **het boomgaardeilandje** bij de binnenstad van Dokkum (op het kruispunt van vaarwegen) zal in 2027 uitgevoerd worden. Dat is mogelijk omdat er zicht is op het regelen van een akkoord met de provincie (als huidige eigenaar) over eigendom, beheer en onderhoud. Wij hopen deze zomer tot definitief akkoord te komen (2026).

F. De vereiste minimale output voor **vermarkting** van de Súd Ie is met een tweede evenement uitgevoerd (in 2024). De financiële afrekening met het Waddenfonds volgt na voltooiing van het gehele Programma Súd Ie.

G. Het deelproject van de aanleg van de **waterstekjes en beleefplekken, de lokale recreatieve overstapplaatsen,** langs de recreatieve route Súd Ie is in 2025 uitgevoerd en afgerond.

Financiën

Naast de investeringsmiddelen binnen Programma 4 in het onderstaande overzicht is er een link met Programma 6 voor een deelfinanciering van de Aalsumerpoortbrug (tussen haakjes in dit overzicht meegenomen):

Voor de financiering van specifieke deelopgaven bij realisatie van de Aalsumerpoortbrug en de benodigde noodbrug is door de raad binnen Programma 6 namelijk afzonderlijke aanvullende (deel-)financiering beschikbaar gesteld. Het doorschuiven van die beschikbare financieringsmiddelen naar realisatiejaar 2026 maakt onderdeel uit van Programma 6.

De verschillende beroepsprocedures tegen het deelproject fietspad Súd Ie hebben tot ca. 4 jaar uitvoeringsvertraging geleid. Als gevolg daarvan worden provincie en gemeente als bestuurlijk samenwerkingspartners (ieder voor 50 procent van het financiële risico) geconfronteerd met behoorlijke kostenstijgingen en meerkosten door o.a. inflatie binnen dit deelproject. De meerkosten kunnen voor een deel worden opgevangen door minderkosten bij enkele andere projecten binnen het Programma Súd Ie. Richting realisatie van het fietspad zullen de Kostenramingen van dit deelproject in de komende maanden worden vernieuwd.

In de volgende tussenrapportage in de tweede helft van 2026 zullen wij uw gemeenteraad een nieuwe financiële update kunnen geven.

Omschrijving	€ (x 1.000)
Budget T2 2024	35.200
Actueel budget	35.200
(Deelbudget A. Aalsumerpoortbrug in Programma 6: hoger niveau brugarchitectuur)	500
(Deelbudget B. Aalsumerpoortbrug in Programma 6: aanvullende kosten brugfundering)	300
(Deelbudget C. Aalsumerpoortbrug/meerkosten noodbrug in Programma 6)	220
Af: Lasten tot en met 22-05-2026	-30.385

Plus middelen waterschapstabel	150
plus CBAF/NAM bijdrage voor specifieke niet subsidiabele kosten	67
Saldo (Programma Súd Ie & Wetterfront Dokkum in Programma 4)	6.052
(uitgaven Aalsumerpoortbrug in Programma 6)	-910
Af: Verwachte lasten tot en met einde project (eind 2027)	-4.905
(Af: reeds gemaakte uitgaven Aalsumerpoortbrug in Programma 6)	-110
Eindsaldo (eind 2027)	127

Voor het kasritme zijn aan uitgaven voorzien:

- in 2026 3,2 miljoen
- in 2027 2,7 miljoen (totaal 5.925 miljoen over beide jaren)

Mobiliteitsplan

SMART-doelstelling

Mobiliteitsplan

Activiteit

Uitvoering gemeentelijk mobiliteitsplan (GMP)

Het project geeft uitvoering aan de maatregelen die in het gemeentelijk mobiliteitsprogramma zijn opgenomen.

Inhoud

Het college heeft een uitvoeringsplan vastgesteld en naar de raad gestuurd.

Participatie

Voorafgaand aan het opstellen van het gemeentelijk mobiliteitsprogramma (GMP) is een enquête voor bewoners, dorpsbelangen en agrariërs uitgezet. Belangenorganisaties zoals VVN, LTO en Fietzersbond zijn mondeling geraadpleegd. Op basis van deze inventarisatie is een ontwerp GMP opgesteld en door de raad vastgesteld. Het ontwerp GMP is 6 weken ter inzage gelegd. De ingediende zienswijzen hebben geleid tot een aantal aanpassingen op het GMP. Het definitieve GMP is na behandeling in de raad door het college vastgesteld.

Planning

In juni/juli 2026 wordt gestart met de verdere uitwerking om te komen tot de uitvoering van de verschillende maatregelen. Het eerste onderdeel is de participatie met de desbetreffende dorpsbelangen om de maatregelen toe te lichten.

Financiën

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Bij: 2023 Uitvoering GMP	700
Bij: Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen	625
Actueel budget	1.325
Af: Lasten tot en met 22-05-2026	-10
Af: Aangegane verplichtingen tot en met 22-05-2026	0
Saldo	1.315
Verwachte lasten tot en met einde project	-1.315
Eindsaldo	0

Op basis van het uitvoeringsplan is een subsidie aangevraagd. Deze is toegekend waardoor het budget voor verkeersmaatregelen €1,3 miljoen bedraagt.

Toelichting:

De begroting hierboven geldt voor de hele duur van het project. Het project loopt van 2025 tot en met 2028. Dat betekent dat alle uitgaven en verplichtingen in deze begroting horen bij deze periode van 4 jaar.

Rondweg Wânswert

SMART-doelstelling

Rondweg Wânswert

Activiteit

Aanleggen van een rondweg om Wânswert

Door de aanleg van de rondweg bij Wânswert maken we een fysieke verbinding, die de ruimtelijke structuur van het dorp versterkt. Het doel is om het doorgaande verkeer - waaronder zwaar verkeer - uit het dorps hart te weren. Daarmee verbeteren we de leefbaarheid met aandacht voor landschap en ruimtelijke kwaliteit.

Inhoud

In samenspraak met het dorp en provincie zijn in juni 2024 verschillende tracévarianten besproken voor de rondweg om Wânswert. Bij de uitwerking naar een principeverzoek ontstond op basis van onderzoeken en uitvoerbaarheid een voorkeursvariant. Deze is als omgevingsplan aan de provincie voorgelegd. De provincie wijst op de effecten voor het verkeer, natuur/weidevogels en landschappelijke inpassing. Deze effecten vindt de provincie in de voorgelegde variant niet acceptabel. Daarnaast heeft de provincie aangegeven de afweging in verschillende varianten te missen. Om het doel te realiseren vraagt de provincie een bredere afweging in verschillende varianten.

De zorg van de provincie is vooral gelegen in het effect dat een rondweg Wanswert zou kunnen hebben op een toename van verkeer door de Trynwalden. Daar heeft de provincie met de aanleg Centrale As juist een afname van het verkeer beoogd om de verkeersveiligheid te vergroten. Om hierover duidelijkheid te krijgen is door de gemeente in samenwerking met provincie een onderzoek

gestart naar de verkeerseffecten van de verschillende varianten. Dit moet voor de zomer helderheid geven over het voorkeurstracé.

Participatie

Samen met provincie en dorpsbelang heeft op 16 december 2025 een overleg plaatsgevonden over deze situatie. Intussen is de gemeente in februari 2026 met de provincie in gesprek over de te nemen stappen. In overleg met dorpsbelang is begin maart 2026 een nieuwsbrief verschenen met uitleg voor het gehele dorp.

Planning

In overleg en samenwerking met de provincie wordt momenteel onderzoek gedaan naar de verschillende varianten en de wijze waarop die kunnen worden vergeleken. Op basis daarvan kan dan een voorkeursvariant ontstaan die zowel voor gemeente, provincie en het dorp tot de gewenste oplossing leidt. De verwachting is dat dit uiterlijk in het derde kwartaal 2026 helder is.

Financiën

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Bij: Restant investeringsbudget Ferwerderadiel per 1-1 2019 (start Noardeast-Fryslân, inclusief bijdrage provinsje Fryslân van € 600.000)	1.657
Bij: Begroting 2023 verhoging budget	3.700
Bij: Begroting 2024 verhoging budget i.v.m. grondaankoop	2.658
Af: 1e Tussentijdse rapportage 2025 (niet ontvangen subsidie Provinsje Fryslân)	-300
Bij: Kadernota 2026 (nieuw beleid)	300
Actueel budget	8.015
Af: Lasten tot en met 22-05-2026	-3.015
Af: Aangegane verplichtingen tot en met 22-05-2026	-75
Saldo	4.925
Verwachte lasten tot en met einde project	-4.925
Eindsaldo	0

Toelichting:

De begroting hierboven geldt voor de hele duur van het project. Het project loopt van 2019 tot en met 2029 (einddatum is afhankelijk van het nog te doorlopen proces / stappen). Dat betekent dat alle uitgaven en verplichtingen in deze begroting horen bij deze periode van 10 jaar (indicatie).